

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

VİYOLA ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN TÜRK MÜZİĞİ
DİZİLERİNE DAYALI ETÜTLERİN, İÇERİK – YÖNTEM
BAKIMINDAN İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan
Betül DERİCAN

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Aytekin ALBUZ

Ankara – 2008

Eğitim Bilimleri Enstitüsü M¼d¼rl¼đ¼'ne

Bet¼l DERİCAN'a ait "Viyola Öğretiminde Kullanılan Türk Müziği Dizilerine Dayalı Et¼tlerin, İçerik–Yöntem Bakımından İncelenmesi ve Değerlendirilmesi" adlı çalışma j¼rimiz tarafından M¼zik Öğretmenliği Anabilim Dalında Y¼KSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Başkan.....

.....

Üye.....

.....

Üye.....

.....

**VIYOLA ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN TÜRK MÜZİĞİ DİZİLERİNE
DAYALI ETÜTLERİN, İÇERİK – YÖNTEM BAKIMINDAN İNCELENMESİ
VE DEĞERLENDİRİLMESİ**

(Yüksek Lisans Tezi)

**Betül DERİCAN
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MART – 2008**

ÖZET

Bu araştırma; Müzik Öğretmenliği Anabilim dallarında uygulanmakta olan bireysel çalgı eğitimi (viyola) derslerinde, Türk müziği dizilerine dayalı etütlerin kullanılma durumunun belirlenmesi ve mevcut etütlerin içerik-yöntem bakımından incelenerek değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.

Araştırmada bir kısım veriler, alan yazın taraması yöntemiyle, bir kısım veriler ise; Üniversitelerin Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarındaki bireysel çalgı eğitimi (viyola) öğretim elemanlarına uygulanan anketler ve örneklem grubuna uygulanan gözlem yoluyla elde edilmiştir.

Araştırma sonucunda; bireysel çalgı eğitimi (viyola) derslerinde geleneksel müziklerimize ilişkin materyallerin az olduğu ve bu alanda yeni çalışmalara mutlaka ihtiyaç duyulduğu, viyola öğretiminde geleneksel müziklerimize ait öğelerin; yakından- uzağa, gelenekselden-evrensele, bilinenden bilinmeyene anlayışı ilkesi çerçevesinde kullanılmasının, hem çalgı eğitimi açısından hem de motivasyon açısından öğrenciler üzerinde olumlu sonuçlar vereceği genel bulguları elde edilmiştir.

Anahtar Sözcükler : Viyola, Müzik Eğitimi, Geleneksel Türk Müziği

Sayfa Adedi : 114

Tez Yöneticisi : Doç. Dr. Aytekin ALBUZ

**A RESEARCH ABOUT THE USING OF TURKISH MUSIC SERIES
SURVEYING AND TO EVALUATE EXISTENT SURVEYS CONTENT AND
METHODS IN INDIVIDUAL INSTRUMENT EDUCATION COURSES THAT
IS APPLIED IN MUSIC EDUCATIONAL PROGRAM**

(Master Thesis)

Betül DERİCAN

**GAZI UNIVERSITY
EDUCATION SCIENCES INSTITUTE
MARCH – 2008**

ABSTRACT

Objective of this research is to determine, using of Turkish music series surveying and to evaluate existent surveys content and methods in individual Instrument Education Courses (Viola) that is applied in music Education Program.

In this research, some parts of datas were collected by survey which was applied to scholars who are the Individual Instrument Education members of Music Educational Programs of Fine Art Education Department of Universities Faculty of Education, some part of datas were also collected by survey which was applied to sampling group of students, remaining datas were collected with resource scanning method.

The conclusion of research point out that our Traditional Music Materials are poor in Individual Instrument Education (viola) and new studies on this subject absolutely need to be expanded. Common findings of this research shows that using of from near to far from traditional to universal from known to unknown teaching technics of the elements of our traditional music in viola education will improve not only the education of instrument but also students motivation.

Key Words : Viola Education, Music Education, Traditional Turkish Music

Page Number: 114

Director of Thesis : Doç. Dr. Aytekin ALBUZ

TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın planlanmasında, geliştirilmesinde ve sonuçlandırılmasında; lisans eğitimim ve yüksek lisans eğitimim süresince kendisinde çok şey öğrendiğim, mezuniyet sonrasında da bilgi ve tecrübesinden sürekli yararlandığım, görüşlerine sıkça başvurduğum, sanatsal ve mesleki olarak gelişmemde bilgi ve birikimlerini, katkılarını esirgemeyen, öneri ve yönlendirmeleriyle çalışmama önemli katkı sağlayan hocam ve danışmanım sayın Doç. Dr. Aytekin ALBUZ'a , anketler yoluyla tezimin oluşmasına katkı sağlayan Türkiye'deki mevcut müzik öğretmenliği programı anabilim dallarında görevli viyola eğitimcisi öğretim elemanlarına, örneklem grubunu oluşturan Gazi Üniversitesi müzik öğretmenliği programı viyola öğrencilerine sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Betül DERİCAN

Ankara - 2008

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	ii
TEŞEKKÜR.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
TABLoların LİSTESİ.....	vi

BÖLÜM I

Giriş.....	1
1.1.Problem Durumu.....	11
1.1.1.Alt Problemler.....	11
1.2.Amaç.....	12
1.3.Önem.....	12
1.4.Sayıtlılar.....	12
1.5. Sınırlılıklar.....	12
1.6.Tanımlar.....	12

BÖLÜM II

İlgili araştırmalar.....	14
--------------------------	----

BÖLÜM III

Yöntem	
3.1. Araştırmanın Modeli.....	17
3.2.Evren ve Örneklem.....	17
3.3.Verilerin Toplanması.....	17
3.4.Verilerin Analizi ve Yorumlanması.....	18

BÖLÜM IV

Bulgular ve Yorum.....	19
------------------------	----

BÖLÜM V

Sonuç ve Öneriler.....	78
------------------------	----

KAYNAKÇA.....	83
---------------	----

EKLER.....	86
------------	----

TABLOLARIN LİSTESİ

Sayfa No

Tablo: 4.1.1. Ankete Katılan Öğretim Elemanlarının Üniversitelere

Göre Dağılımı.....	19
--------------------	----

Tablo:4.1.2. Ankete Katılan Öğretim Elemanlarının Akademik

Ünvanlarına Göre Dağılımı.....	20
--------------------------------	----

Tablo:4.1.3. Ankete Katılan Öğretim Elemanlarının Akademik

Derecelerine Göre Dağılımı.....	20
---------------------------------	----

Tablo:4.1.4. Ankete Katılan Öğretim Elemanlarının Mesleki Hizmet Süreleri.....21**Tablo:4.1.5.** Öğretim Elemanlarının Viyola Öğretiminde Türk Müziği Dizilerinin Kullanımına İlişkin Görüşleri.....21**Tablo:4.1.6.** Viyola Öğretiminde Kullanılan Türk Müziği Dizilerine Dayalı Etütlerin Nicelik Anlamda Yeterlik Durumu.....22

Tablo:4.1.7. Türk Müziğine Dayalı Olarak Oluşturulan Etütlerin Geleneksel Kültürümüzü Çağdaş Düzeye Ulaştırmadaki Katkı Sağlama Durumu.....	23
Tablo:4.1.8. Viyola Öğretiminde Türk Müziği Dizilerine Dayalı Olarak Oluşturulan Etütlerin Kullanılabilirlik Düzeyi.....	23
Tablo:4.1.9. Viyola Öğretimindeki Türk Müziği Dizilerine Dayalı Etütlerin Kullanımına İlişkin Başlangıç Sınıf Düzeyi.....	24
Tablo:4.1.10. Viyola Öğretiminde Kullanılan Türk Müziği Dizilerine Dayalı Etütlerin Niteliksel Anlamada İçerik ve Yöntem Bakımından Yeterlik Durumu....	25
Tablo:4.1.11. Geleneksel Müziklerimizin Dokusunda Bulunan Aksak Usüllerin Viyola Öğretimini Olumsuz Yönde Etkileme Durumu.....	25
Tablo:4.1.12. Türk Müziğine Dayalı Etütlerin Viyola Öğretiminde Entonasyon Problemleri Yaratma Durumları.....	26
Tablo:4.1.13. Türk Müziği Dizilerine Dayalı Etütlerin İcrasında Karşılaşılan Temel Güçlükler.....	27
Tablo:4.1.14. Geleneksel Müziklerimize Dayalı Olarak Oluşturulan Etüt ve Ezgilerin Viyola Öğretiminde Kullanımının Akademik ve Bilimsel Anlamdaki Yeterliği.....	27
Tablo:4.1.15. Geleneksel Müziklerimizi Seslendirmeye Yönelik Öğrencilerin İlgi ve İstek Durumları.....	28
Tablo:4.1.16. Viyola Öğretiminde Geleneksel Müziklerimize İlişkin Sadece Basit Makam Dizilerinin Kullanımının Yeterlik Durumu.....	29

Tablo:4.1.17. Türk Müziği Dizilerine Dayalı Etütlerin Seslendirilmesinde Karşılaşılan Temel Güçlük Durumları.....	29
Tablo:4.1.18. Mevcut Viyola Programının İhtiyacı Karşılama Durumu.....	30
Tablo:4.1.19. Viyola Öğretiminde Kullanılan Mevcut Makamsal Nitelikli Etütlerin Viyola Öğretim Programı İle Örtüşme/Uygunluk Durumu.....	30
Tablo:4.2.1.1. Mi Karcığar Etüdün Çalgı Teknikleri Açısından Değerlendirmesi.....	32
Tablo:4.2.1.2. Mi Karcığar Etüdün Besteleme Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi.....	33
Tablo:4.2.2.1. Re Karcığar Etüdün Çalgı Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi.....	36
Tablo:4.2.2.2. Re Karcığar Etüdün Besteleme Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi.....	38
Tablo:4.4.2.3.1 Re Hicaz Etüdün Çalgı Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi.....	39
Tablo:4.2.3.2. Re Hicaz Etüdün Besteleme Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi.....	39
Tablo:4.2.4.1. Re Hüseyini Etüdün Çalgı Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi.....	47
Tablo:4.2.4.2. Re Hüseyini Etüdün Besteleme Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi.....	48

Tablo:4.2.5.1.La	Hüseyini	Etüdün	Çalgı	Teknikleri	Açısından	
Değerlendirilmesi.....						50
Tablo:4.2.5.2.La	Hüseyini	Etüdün	Besteleme	Teknikleri	Açısından	
Değerlendirilmesi.....						51
Tablo:4.2.6.1.	Kürdi	Etüdün	Çalgı	Teknikleri	Açısından	Değerlendirilmesi.....54
Tablo:4.2.6.2.Kürdi	Etüdün	Besteleme	Teknikleri	Açısından		
Değerlendirilmesi.....						56
Tablo:4.2.7.1.Re	Karcığar	Etüdün	Çalgı	Teknikleri	Açısından	
Değerlendirilmesi.....						64
Tablo:4.2.7.2.Re	Karcığar	Etüdün	Besteleme	Teknikleri	Açısından	
Değerlendirilmesi.....						65
Tablo:4.2.8.1.Sus	Dinle	Rüzgarı	Adlı	Etüdün	Çalgı	Teknikleri Açısından
Değerlendirilmesi.....						59
Tablo:4.2.8.2.Sus	Dinle	Rüzgarı	Adlı	Etüdün	Besteleme	Teknikleri Açısından
Değerlendirilmesi.....						61
Tablo.4.2.9.1.La	Hüseyini	Etüdün	Çalgı	Teknikleri	Açısından	
Değerlendirilmesi.....						68
Tablo:4.2.9.2.La	Hüseyini	Etüdün	Besteleme	Teknikleri	Açısından	
Değerlendirilmesi.....						70
Tablo:4.2.10.1.Rast	Etüdün	Çalgı	Teknikleri	Açısından		
Değerlendirilmesi.....						73

Tablo:4.2.10.2. Rast Etüdün Besteleme Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi.....	75
Tablo:4.3.1. Viyola Öğrencilerinin Geleneksel Müziklerimize Dayalı Materyaller Kullanılarak Oluşturulan Etütleri Seslendirmedeki Genel Başarı Durumları/Mi Karcıgar Etüdün Örneklem Grubu Üzerinden Uygulanması ve Değerlendirilmesi.....	34
Tablo:4.3.2. Mi Karcıgar Etüdün Örneklem Grubu Üzerinde Uygulanması ve Değerlendirilmesi.....	34
Tablo:4.3.2. Re Karcıgar Etüdün Örneklem Grubu Üzerinde Uygulanması ve Değerlendirilmesi.....	39
Tablo:4.3.4. Re Hicaz Etüdün Örneklem Grubu Üzerinde Uygulanması ve Değerlendirilmesi.....	43
Tablo:4.3.5. Re Hüseyini Etüdün Örneklem Grubu Üzerinde Uygulanması ve Değerlendirilmesi.....	48
Tablo:4.3.6. La Hüseyini Etüdün Örneklem Grubu Üzerinde Uygulanması ve Değerlendirilmesi.....	53
Tablo:4.3.7. Kürdi Etüdün Örneklem Grubu Üzerinde Uygulanması ve Değerlendirilmesi.....	57
Tablo:4.3.8. Re Karcıgar Etüdün Örneklem Grubu Üzerinde Uygulanması ve Değerlendirilmesi.....	66
Tablo:4.3.9. Sus Dinle Rüzgarı Adlı Etüdün Örneklem Grubu Üzerinde Uygulanması ve Değerlendirilmesi.....	62

Tablo:4.3.10. Rast Etüdün Örneklem Grubu Üzerinde Uygulanması ve Değerlendirilmesi	76
---	----

BÖLÜM I

GİRİŞ

Mesleki müzik eğitimi; en kapsamlı ve en üst düzeyde müzik eğitimi türü olup, örgün eğitim kurumlarında bu iş için yetişmiş eğitimciler tarafından yürütülmektedir. Örgün eğitim kurumlarında verilen müzik eğitimi; “Kuram Eğitimi”, “Ses Eğitimi” ve “Çalgı Eğitimi” gibi alt boyutlara ayrılmaktadır.

Çalgı eğitimi, “Çalgı çalmanın gerçekleşmesi ve çalgıdan ses üretebilmek için bireyin davranışlarında teknik ve estetik nitelikli olumlu yönde davranışlar geliştirmek amacıyla uygulanan süreçlerin tümüdür. “Bu süreç içerisinde, beceriler kazanılır ve geliştirilir.” (Akkuş, 1996) Yine çalgı çalma, müzik aleti yoluyla, insanın kendisiyle özdeşleşip bütünleşmesine kaynaklık eden, duygularını ifade etmesinde etkin rol oynayan, müzik sanatının önemli bir boyutudur.

Çalgı öğretimi yoluyla bireylerin devinışsel, duyuşsal ve bilişsel davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değışiklikler oluşturulur. Müzik eğitiminin temel boyutlarından biri olan çalgı eğitiminin yeterince uygulanmadığı durumlarda müzik eğitimi ya eksik olur, ya da yeterince sağlam ve tutarlı olmaz.

Çalgı eğitimi yoluyla öğrenci; yeteneğini geliştirecek, müzikle ilgili bilgilerini zenginleştirecek, müzik beğenisini yüksek bir düzeye çıkarmaya çalışacaktır. Ayrıca çalgı eğitimi yolu ile öğrenciler; müziksel işitmelerini, müzikalitelerini, yorumculuklarını ve birlikte müzik yapma yeteneklerini geliştirecekler, düzenli ve disiplinli çalışma alışkanlıklarını edineceklerdir.

Ülkemizde, öğretmen yetiştiren kurumların aslını teşkil eden müzik öğretmenliği anabilim dallarında, bireysel çalgı eğitimi adı altında çeşitli çalgıların eğitimi verilmektedir. Bunlar içerisinde yer alan yaylı çalgılar ise; mesleki müzik

eğitiminde ve birlikte müzik yapma etkinliklerinde en yoğun biçimde kullanılan çalgı gruplarından biridir.

İşte bu çalgılardan birisi de viyoladır. Viyola; keman ailesinin ikinci üyesidir ve görünüşte kemandan pek farkı yoktur. Ancak kemandan 1/7 oranında büyüktür. Viyola adının, XV. Yüzyıldaki traubadur denilen gezgin çalgıcılardan geldiği sanılmaktadır. Bu çalgıya; Fransızca “viole” ya da “alto”, İtalyanca “viola”, İngilizce “viol”, Almanca “bratsche” denir.

Notaları, üçüncü çizgi do anahtarına yazılır. Viyolanın ses alanı, orkestranın tam ortasındadır. Viyolanın tını özellikleri ilk olarak, Klasik Dönem’in bestecilerinden Haydn ve Mozart’ın yaylı dörtlülerindeki derin duyarlılıkta görülmeye başlanmıştır.

XV.Yüzyılda Avrupa’da yaylı çalgılar ailesinin genel adı “viyol”dü. Viyoller, ilk örneklerine ortaçağ kabartmalarında rastlanan “viyel” lerin gelişmiş biçimiydi. Ses yapılarına göre; Pardessus de Viyole, Dessus de Viyole, Alto, Tenor, Basse ve Contrabasse ya da Violene adlarını alan türleri vardı. Giderek yalınlaştılar ve XVII. ve XVIII. Yüzyılda klasik viyola biçimine dönüştüler.

Soprano Viyola, Alto Viyola, Tenor Viyola ve Bas Viyola en çok kullanılan viyola türleridir. Hepsi altı tellidir. Üçüncü ve dördüncü telleri arası bir majör ve üçlü aralıktadır, öbür teller dörtlü aralığa göre akort edilir. Hepsi bacak arasına alınarak çalınır ya da minder veya benzeri bir yere dayanarak çalınır.

Viyola da Gamba (Bacak Viyolası): Bas viyoladır ve altı tellidir.

Lyra Viola: Oniki tellidir. Ayrıca iki de ahenk gerilir. Şarkılarla akorlara destek amacıyla kullanılır.

Viola Bastarda : Bas viyolanın küçüğüdür, ahenk telleri eklenmiştir.

Viola di Bordone (Bariton Viyola) : Kenarları viola bastardan daha girintili çıkıntılı ve ahenk telleri onunkinden daha fazladır.

Viola pomposa: Aslında küçük bir viyoladır.

Violocello piccola: Bach’ ın isteği üzerine geliştirilmiştir. Telleri; do – sol – re – la – mi tonlarında akort edilir. Mi teli, ince seslerde icra kolaylığı sağlama amacıyla eklenmiştir.

Pardessus de Viola: Fransa’ da kullanılan beş telli viyoladır.

Viyola d’amore: Altı ya da yedi tellidir. Çeneye dayanarak çalınır. Solo eserleri çalmada kullanılır. En uzun süre kullanılan viyola çeşidi, XVIII. Yüzyıl ortalarına kadar gelebilen “Viyola da Gamba’ dır. Öteki viyolalar, XVII. yüzyıl ortalarından başlayarak, müzik dünyasından çekilmiştir. (Albuz, 1995,37)

Viyola, bugünkü şeklini “Barok Dönem” de almıştır. Bunun yanında tını özelliklerine en uygun olarak da “Klasik Dönem” de kullanılmaya başlanmıştır. Viyolanın dört teli vardır ve bunlar tam beşli aralıklarla akort edilir: Do – Sol – Re – La. Viyolada esas olarak do anahtarı, tizlerde ise sol anahtarı kullanılmaktadır. Derinden gelen alto sesiyle viyola, bütün dönemlerde orkestranın vazgeçilmez bir ögesi olmuştur. Viyola çalmak demek, büyükçe bir keman çalmak demektir. Bu nedenle viyola eğitime, keman ile başlanması gerekmektedir. Ancak vücut gelişimi belli bir düzeye ulaştıktan sonra, öğretime viyola ile devam edilmelidir. Yaylı çalgılar içerisinde, kemandan sonraki en büyük yer viyolanındır. Daha çok eşlik

görevi verilir, az olarak da solo kullanılır. Alto ve tenordaki ezgiler viyolaya verilir. Büyük ve geniş ezgiler viyolalara kemandan ve viyolonselden daha az verilir. Bunun nedeni, viyolanın tınlayışının az olması, dolayısıyla kısa motiflere ve karakteristik cümlelere uygun gelmesi, bir de orkestrada az sayıda olmasıdır.

Orkestrada birçok durumda viyolaya verilen ezgiler, yaylı ve tahta nefeslilerle takviye edilir. Viyola sesi, kemanla karşılaştırıldığında daha dolgun ve sıcak ama kimi zamanda nötr ve hacimsiz bir sestir. Bütün yaylı çalgılarda yapılabilen ve kullanılan tekniklerin tümünü viyolada da uygulamak mümkündür. (Şekerkaran, 1997,27) Viyola, keman kadar zengin ses skalasına sahip olmasa da, başka enstrümanlarda sık rastlanmayan nostaljik ve şiirsel ifadeyi üst pozisyonlarda bulmak mümkündür. (Levent, 1997,41) Viyola eğitiminin genel amaçları, çalgı eğitiminin amaçları ile aynıdır.

Müzik eğitimcisi adayı, asıl çalgı olarak seçmiş olduğu viyolayı, çeşitli amaçlar için kullanacaktır. Örneğin; sınıfta yapacağı müzik eğitimiyle, öğrencilerin müzik sanatını sevmelerine yardımcı olacak, okulda ve okul dışında çevresinin müziksel ve kültürel gereksinimlerine yanıt verecek, hatta fırsat buldukça viyola öğretimi de yaparak, bireylerin kendilerini gerçekleştirmelerine yardımcı olacaktır. (Albuz, 2001,26)

Bu yolla öğrenci, müzikle ilgili bilgilerini zenginleştirecek, müzik beğenisini yüksek bir düzeye çıkarmaya çalışacak, ulusal ve evrensel müzik sanatını çalgı eğitimi yoluyla öğrenme fırsatı bulacaktır. Bu amaçlara ulaşmada,üzerinde titizlikle durulması gereken noktalardan bir tanesi de; “Yakından – Uzağa” ve “Gelenekselden – Evrensele” müzik eğitimi yaklaşımıdır. Uçan ve Günay’ a göre; “Türkiye’de uygulanmakta olan çalgı eğitimi, insanın doğasına uygunluk, çalgının yapısına uygunluk, Türk Müziğine dayalılık, evrensel müziğe açık oluş, çağdaş eğitimin ilkelerine uygunluk, Türkiye’nin somut koşullarına uygunluk gibi ilkelerle temellendirilirse; çağdaş, sağlıklı bir yapıya ve işlerliğe kavuşturulabilir.” (Uçan, Günay, 1980) Bu görüş ve düşünceler, tüm çalgı eğitimi için çok geçerli ve tutarlı olmakla birlikte, viyola öğretimi için de genellenebilir.

Viyola Öğretiminde Türk Müziği Dizilerinin Kullanımı

Tarihin en eski medeniyetini kuran Türkler, sanat dallarında da tarih boyunca faaliyet göstermiş ve ilerlemişlerdir. Türkler, tarih boyunca gittikleri ve fethettikleri her bölgeye uygarlık ve kültürlerini de birlikte götürmüşlerdir. Türk Müziği, Anadolu'ya Orta Asya'dan kopuzun sapında sistemleşmiş olarak gelmiştir. Türk Müziği; tarihi süreç içerisinde, coğrafi – sosyal / kültürel ekonomik etkileşimlerle her yere yayılma olanağı bulmuştur.

Geleneksel özellikler taşıyan müzikler, o toplumda yaşayan bireyler tarafından daha çabuk benimsenmekte, sevilme, öğrenilme ve kültürel bir miras olarak gelecek kuşaklara aktarılmaktadır. Bu nedenle, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda okuyan öğrencilerin eğitim sürecinde, geleneksel müziklerimize daha çok yer verilmeli, kültürel mirasımızın gelecek kuşaklara daha sağlam ve güvenilir bir biçimde aktarılması sağlanmalıdır.

Türk Müziği; genel anlamda Geleneksel Türk Halk Müziği ve Çağdaş Türk Müziği olarak iki boyutta incelenebilmektedir. Geleneksel Türk Halk Müziği; dünyasal ve inançsal müzik olarak iki alt gruba ayrılmaktadır. Dünyasal Müzik; Geleneksel Türk Sanat Müziği, Geleneksel Türk Halk Müziği, Geleneksel Türk Askeri Müziği ve Geleneksel Eğlence Müziği'dir. İnançsal Müzik ise; Cami Müziği ve Türk Tasavvuf Müziği olarak ikiye ayrılır. Türk Müziğine ilişkin sözü edilen tüm bu türler, tamamen kendi öz kültürel değerlerimiz olup, toplumsal yaşamımızın ayrılmaz birer parçalarıdır.

Geleneksel Türk Halk Müziği ise iki ana başlık altında toplanabilir:

1. Çalgısal THM.
2. Sözlü THM.

Bir başka yaklaşıma göre de;

1.Uzun Havalalar

2. Kırık Havalalar

biçiminde sınıflandırılabilir.

Halk Müziği, ait olduğu toplumun kültür birikimlerini bütün boyutuyla işleyen ve aktaran sözlü – sözsüz ezgilerdir, bu ezgi ya da eserlere Halk Müziği denilmesinin sebebi de şu şekilde açıklanabilir:

- Anonimdir
- Kırdan kente doğrudur
- Halkın ortak malıdır
- Kulaktan – kulağa ve usta – çırak ilişkisine dayalı olarak sürdürülür
- Sanat yapma kaygısıyla oluşturulmazlar
- Genel yapısı basit ve anlaşılırdır
- Yöresel dil ve müzik öğelerini yansıtır
- Geleneğini korur ancak kurallara bağımlı değildir
- Halkın tüm yaşamını konu alır. (Kekeç, 2006,16)

Geleneksel Türk Halk Müziği; kendine özgü çalgıları, kendine özgü çalış ve söyleyiş tavırları, türleri ve geniş dağarıyla; ulusal nitelikleri bünyesinde taşıyan halk biliminin diğer dallarıyla iç içe oluşan ve yöresel müziklerin birleşimiyle ortaya çıkan bir müzik türüdür. Türk Halk Müziğinin özü, halkın içinden yetişmiş kişilerin adı bilinmeyen halk sanatçılarının yaratımlarına dayanmaktadır. Türk Halk Müziği, iki büyük kaynaktan beslenmektedir; birinci kaynak aşıkлар, ikincisi ise türkü yakıcılarıdır. (Emnalar, 1998,25)

Türk Sanat Müziği'nin kökeni ise; Türklerin Müslümanlığı kabul etmelerinden önceki dönemlere dayanmakla birlikte; 15.yy.'da filizlenerek Osmanlılar döneminde saray çevresinde gelişmiş ve 19.yy.'a gelindiğinde kent halkınca da benimsenmiş ve beğeni düzeyi yüksek bir kentsel müzik türü olarak gelişmiştir.

Klasik Türk Müziği, iki türde de ele alınmaktadır. Bunlar; dinsel ve dindışı müziklerdir. Geleneksel müziklerimiz, özünü yıllardır Türklerin yerleşip yaşadığı yerlerden almış ve değişip, gelişerek bu güne kadar gelmiştir. Geleneksel müziklerimiz micro ses sistemine dahil olup, yatay anlamada nağme müziği eksenine dayanır. Klasik Türk Müziği; eşit olmayan 24 perdeden (Arel – Ezgi – Uzdilek’e göre), Türk Halk Müziği ise yine birbirine eşit olmayan 17 perdeden oluşmuştur.

Batı Müziği ise birbirine eşit (Tampere) 12 perde ve macro ses sisteminden oluşmaktadır. Ancak bu demek değildir ki, bu iki kültüre ait müzik sistemi hiçbir koşulda yan yana gelemez. Öteden beri, uygun koşullar sağlanarak, bu konuda denemeler yapılmıştır ve yapılmaya devam edilmektedir. Bu hususta Atatürk’ ün; “Müziğimizi genel son müzik kurallarına göre işlemek ve çağa uydurmak mecburiyeti vardır.” Sözü unutulmamalı, evrensel normlara kendi kültürel kimliğimizi koruyarak, olabildiğince katılım sağlamanın yolları araştırılmalıdır. (Albuz, 2001, 38) Dolayısıyla, Türk kalarak çağdaşlaşabilmek için, evrensel değerlerden yararlanan Çağdaş Türk kültür ve sanat ürünlerinin yaratılması ve ülke çapında yayılması için çaba sarf etmek gerekmektedir. Çağdaşlaşma yolundaki istek ve inancını birçok alanda kanıtlamış olan Türk insanının, her türü hakkında bilgi sahibi olmak istemesi, en doğal hakkıdır. Bu bağlamda, özgün bir müzik türü ve aynı zamanda ulusal kültürümüzün de önemli bir parçası sayılan geleneksel müziklerimizin, müzik öğretim programlarında yer alması ve öğretilmesi de müzik kültürümüz açısından önem taşıyacaktır.

Geleneksel müziklerimizin eğitim müziğine dönük uygulamalarında, Klasik Türk Müziği olduğu kadar, Türk Halk Müziğine de oldukça yer verilmektedir ve bu iki tür, bir bütün olarak ele alınmaktadır. Bugüne dek yapılan çalışmalar ışığında, geleneksel müziklerimiz kaynaklı özgün türler ortaya çıkmış ve eğitim müziği amaçlı olarak da kullanılmaya başlanmıştır. Olgun’un geleneksel kaynaklı müziklerimizden hareketle, keman eğitimine ilişkin görüşlerini viyola eğitimine de aktarmak mümkündür. Buna göre;

- Başlangıç aşaması için kulağın tanıdığı dizilerle viyola eğitimi yapmak, ilerlemede ve motivasyonda kolaylıklar sağlayacaktır.
- Bilindik melodilerin özellikle başlangıç aşamasında kullanımı, denetimi de kendiliğinden getirecektir.
- Geleneksel müziklerimizden hareketle. Çağdaş Türk Müziği'ne ve oradan da evrensel müziğe geçiş yolu daha kolay olacaktır.
- Müzik öğretmeni adaylarının, ihtiyaç duydukları anda ellerinin altında bulundurabilecekleri, geleneksel müziklerimize dayalı bir repertuar olacaktır.
- Uygulanan bu yaklaşım ve deneme süreçlerinde, yeni ürünlerin ortaya çıkması özendirilmiş ve teşvik edilmiş olacaktır.
- Geleneksel müziklerimize dayalı, yeni çalma yöntem ve teknikleri oluşacaktır. (Olgun, 1994, 124)

Bilindiği gibi, uluslar arası müzik arenasında yedirimli ses sistemi dizgesi (Tampereman) ortak dizge olarak kullanılmakta, müzik yapıtları da bu seslerle yaratılmakta ve icra edilmektedir. Geleneksel müziklerimizin kendine özgü komalı ses sistemleri ise sadece ulusal bağlamda geçerli olup, ne yazık ki uluslar arası bir standart taşımamaktadır. Dolayısıyla, bu konuda tutulması gereken yol ise, kendi müziklerimizle birlikte ortak değerler dizgesine katılmak olmalıdır. Aksi takdirde, Türk Müziğinin evrensel açılımı çok zor olacaktır. İster Geleneksel Türk Müziği olsun, isterse Çağdaş Türk Müziği olsun; bu yaklaşımların tümü Türk insanı için farklı değerler bütünü olup, hiçbir diğerrinin alternatifi değildir.

Türk Müziği'ne ilişkin çok seslilik çalışmalarında, geleneği özümseyerek bir takım sentezler ortaya koyabilmek için;

- Geleneksel müziklerimizi iyi tanımak,
- Geleneksel müziklerimizin teknik yapısını iyi bilmek,
- Gerekli hallerde geleneksel müziklerimizi çok seslilik boyutunda doğru analiz edebilmek,
- Hem evrensel müzik normlarını, hem de geleneksel müzik normlarını iyi bilmek önem taşıyacaktır.

Türk Müzik eğitiminin sağlıklı olarak gerçekleşmesini sağlayabilmek için; müziğimizi genel son müzik kurallarına göre işlemek ve öncelikle kaynağını kendi kültürümüzden alan, Çağdaş Türk kültür ve sanat ürünlerinin yaratılması ve yaygınlaştırılması çabalarına zaruri ihtiyaç vardır.

Mesleki Türk müziği eğitiminin önemli bir kolunu oluşturan çalgı eğitimi boyutunun da aynı biçimde sağlıklı olarak yürütülebilmesi için, şu ilkeler sıralanabilir;

- a) İnsanın doğasına (yapısına) uygunluk,
- b) Çalgının yapısına uygunluk,
- c) İnsanın doğasına ve çalgının yapısına uygunluk,
- d) Türk Müziği'ne dayalılık,
- e) Evrensel müziğimize açık oluşluluk,
- f) Çağdaş eğitim koşullarına uygunluk,
- g) Türkiye'nin somut koşullarıyla tutarlılık, (Akpınar, 2001,37)

Görüldüğü üzere, Türk müzik eğitimi çalgı eğitimi uygulamalarında göz önünde bulundurulması gereken birçok temel ilke bulunmaktadır. Bu temel ilkeler arasında ise; “insanın doğasına uygunluk, Türk Müziği'ne dayalılık, Türkiye'nin somut koşullarıyla tutarlılık” gibi kültürel ve bölgesel ilkeler, önemli ölçüde yer almaktadır. Dolayısıyla, bu anlayışı sağlıklı bir biçimde yerleştirebilmek ve başarıya ulaşabilmek için, öncelikler kendi müziğimizi yakından tanımak, bu konuda yapılan çalışmaları incelemek - değerlendirmek ve uygulamak gerekmektedir.

Türkiye’de uygulanmakta olan çalgı eğitimi, bu ilkelerle temellendirilir ve bu anlayışa göre biçimlendirilip yönlendirilirse, çağdaş bir işlerliğe kavuşturulabilecektir. (Uçan, 1980, 24) Dolayısıyla, bu anlayışın çalgı eğitiminde gerçekleşebilmesi için, Türk Müziği dizilerine dayalı etüt – eser sayısı arttırılmalı, mevcut etütler içerik ve yöntem bakımından irdelenmeli, bu alandan sürekli inceleme ve araştırmalar yapılmalıdır.

Etüt Kavramı ve Çalgı Eğitiminde Etüt Çalışmanın Yeri – Önemi:

Etütler, müzik edebiyatında rastlanan bütün güçlükleri, sistemli bir şekilde işleyen ve bunların bir bütün içinde elde edilmesini sağlayan, genellikle bir motif yada figür üzerine yazılmış yapıtlardır.

Etüt, çalıcının teknik kabiliyetini geliştirmek amacıyla tasarlanmış ve genellikle bir motif veya figür üzerine yazılmış enstrüman parçasıdır. Pamir’ e göre ise “Etüt, çeşitli teknik güçlükleri alıştırmalardan daha büyük biçimler içinde işleyen müzik yapıtıdır.” (Pamir, Tarihsiz: 130)

Bu tanımlardan da anlaşıldığı gibi çalgı eğitiminde etüt, teknik becerilerle ilgili güçlüklerin çözümü ve bu becerilerin gelişimi için genellikle bir motif yada figür üzerine yazılmış müzik yapıtıdır. Eğitim amaçlı etütlerin, müzik edebiyatında rastlanan bütün güçlükleri, sistemli bir şekilde işledikleri ve bir bütün içinde elde etmenin çalıcıya yeni bir deney kazandırdığı için çalışmalarının yararlı olduğu görülmüştür.

Türkiye’de uygulanmakta olan çalgı eğitimi, bu ilkelerle temellendirilir ve bu anlayışa göre biçimlendirilip yönlendirilirse çağdaş bir işlerliğe de kavuşturulabilecektir. (Uçan, 1980, 24) Dolayısıyla, bu anlayışın çalgı eğitiminde gerçekleşebilmesi için Türk Müziği dizilerine dayalı etüt – eser sayısı arttırılmalı, mevcut etütler içerik ve yöntem bakımından değerlendirilmeli, sürekli inceleme ve araştırmalar yapılmalıdır.

Bu konudan bahisle, araştırmaya konu olan problem cümlesi; “Viyola Öğretiminde Kullanılan Türk Müziği Dizilerine Dayalı Etütlerin, İçerik – Yöntem Bakımından Yapısal Durumu- İşlerliği ve İşlevselliği Nasıldır? Biçiminde oluşturulmuştur.

1.1.Problem Cümlesi

Bu çalışmanın esas problem cümlesi; “Viyola Öğretiminde Kullanılan Türk Müziği Dizilerine Dayalı Etütlerin, İçerik – Yöntem Bakımından Yapısal Durumu – İşlerliği ve İşlevselliği Nasıldır?” biçiminde oluşturulmuştur.

1.1.1. Alt Problemler

- 1) Viyola öğretiminde geleneksel müziklerimize ilişkin materyallerden yararlanma hususunda öğretim elemanlarının görüşleri nasıldır?
- 2) Viyola öğretimine yönelik olarak hazırlanmış etütlerin, besteleme teknikleri açısından (form - makamsal) özellikleri nasıldır?
- 3) Viyola öğretimine yönelik olarak hazırlanmış materyallerin, öğretim çalgı ve besteleme teknikleri bakımından değerlendirme sonuçları nasıldır?
- 4) Viyola öğrencilerinin geleneksel müziklerimize dayalı etütleri seslendirmedeki genel başarı durumları nasıldır?

1.1.2.Önem

Bu araştırma; üniversitelerin eğitim fakülteleri, güzel sanatlar bölümüne bağlı müzik öğretmenliği anabilim dallarında uygulanan viyola öğretiminde, Türk Müziği dizilerine dayalı olarak yazılmış olan etütlerin, viyola öğretiminde kullanılma durumları, işlevselliği, yeterliliği ve Çağdaş Türk Müziği çalgı eğitimine katkı sağlaması hususları bakımında önem taşımaktadır.

1.1.3.Sayıtlılar

- 1) Çalışma örnekleme, evreni temsil edebilecek niteliktedir.
- 2) Araştırmada kullanılan yöntem, araştırmanın konusuna, amacına ve problemin çözümüne uygundur.
- 3) Öğretim elemanlarınca anketlere verilen cevaplar,gerçeği yansıtır niteliktedir.

1.1.4.Sınırlılıklar

- 1) Bu araştırma; Türkiye'deki üniversitelerin Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi A.B.D. ve bu kurumlarda görev yapan viyola öğretim elemanlarıyla sınırlıdır.
- 2) Müzik Öğretmenliği ABD'nda uygulanan viyola dersleri ve öğrencileriyle sınırlıdır.
- 3) Türk Halk ve Klasik Türk Müziği dizileri ile oluşturulmuş, I – V pozisyon geçişli ulaşılabilen etütlerle sınırlıdır.
- 4) G.Ü.G.E.F Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programı viyola öğrencilerine ilişkin teşkil edilen örneklem grubu ile sınırlıdır.

1.1.5.Tanımlar

Dizi: Gam. Tonal müzikte tonikten toniğe sıralanan ses grubu. Temel bir sestten başlayıp ses atlamadan tekrar tiz temel sese ulaşan dizilime verilen ad.

Entonasyon: Tona ve akorda göre sesin temizliği, rengi ve uyumu. Ses tutarlılığı.

Etüt: Çalışma, alıştırma parçası, egzersiz.

Koma: Makamsal müzikte bir tam sesin dokuzda biri.En küçük ses birimi.

Makam: Türk müziğinde dizinin işleniş biçimine makam denir. Genel olarak makamlar bir dördü ve bir beşli dizi birleşiminden oluşur. Makamlar 3 temel

grupta incelenir.1.Basit makamlar.2.Göçürülmüş (aktarımlı) makamlar.3.Birleşik makamlar.

Şed Makam: Göçürülmüş, aktarımlı makamlar. Türk müziğinde bir makamın aralıklarını koruyarak başka perdeye aktarılması.

Tampere Sistem: Batı müziği ses sisteminde bir dizinin on iki eşit parçaya bölünmesi.

Tonal: Tonaliteye ait, tonalite ilkelerine uygun tüm müzik teknikler.

Tez metni içinde bahsi geçen, “**Türk Müziği Dizilerine Dayalı Etütler**” söylemi ile Türk Halk Müziği ve Klasik (Sanat) Müziği öge ve unsurları kastedilmektedir.

BÖLÜM II

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde yapılan araştırma ile ilgili doğrudan ve dolaylı olarak ilgisi olan ve ulaşılabilen çalışmalara yer verilmiştir.

Kekeç (2006) da yaptığı “ Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Uygulanan Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Türk Müziğine Dayalı Ezgilerin Kullanımına İlişkin Bir Araştırma” konulu yüksek lisans tezinde “Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Uygulanan Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde, Türk Müziğine Dayalı Etütlerin Kullanım Durumu Nasıldır?” konusunu sorgulamıştır.

Araştırma, yöntem olarak Üniversitelerin Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği programında yürütülen “Bireysel Ses Eğitimi” derslerinde kullanılan geleneksel müziklerimizin işlevi, durumu ve konumunu tespit etmeye yönelik, genel tarama modelinde betimsel bir alan araştırması şeklindedir.

Araştırma sonucunda, Bireysel Ses Eğitimi derslerinde, Ulusal Kültürümüzün ayrılmaz parçası olan Geleneksel Müziklerin kullanılabilmesi yönündeki inceleme, tespit ve öneriler vurgulanmıştır.

Kekeç, araştırmasında Bireysel Ses Eğitiminde Türk Müziğine Dayalı Etüt uygulamasında karşılaşılan sorunların, eğitim – öğretim materyali eksikliği, yöresel özellik farklılıkları, ortak bir söyleyiş biçiminin olmayışı olarak belirlemiştir.

Kekeç, sonuç olarak ise ses eğitiminin, temeli bilimselliğe dayanan bir bilim / sanat dalı olduğunu; tüm bireyler ve özellikle de mesleki anlamda zorunlu bir eğitim süreci olduğunu; Türk Müziğinin ses eğitiminde kullanılması sürecinde, Türk Müziğinin otantikliği ve üslubunun bozulmamasına özen gösterilerek, Türk Müziğine uygun yeni bir söyleyiş biçiminin geliştirilmesi gerektiğini ve evrensel anlamda geçerli ve kişilikli bir eğitim sürecinin, Ulu Önder Atatürk ‘ün de

direktifleri doğrultusunda; ancak kültürel değerlerin çağdaş düzeye ulaştırılması ile gerçekleştirilebileceği fikri üzerinde durmuştur.

Akpınar (2001) de yaptığı “ Türkiye’deki Üniversitelerin Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarındaki Keman Öğretiminde Makamsal Ezgilerin Kullanılma Durumları” konulu doktora tezinde, müzik öğretmenliği anabilim dallarındaki keman eğitiminde makamsal ezgilerin kullanılma durumlarını sorgulamıştır.

Araştırmada yöntem olarak, örneklem grubu ve anket yöntemi kullanılmıştır. Bulgular anket yolu ile edilmiş ve sonuçlar istatistik yöntemlerle değerlendirilmiştir. Örneklem grubuna yönelik makamsal ezgi uyarlanmış , düzenlenmiş ve bestelenmiştir. Bu makamsal ezgiler örneklem grubunda yer alan öğrencilere bir öğretim yılı içerisinde çaldırılmış, böylece makamsal ezgilerin keman eğitimine etkileri hakkında bir fikir edinilmeye çalışılmıştır.

Araştırma sonucunda, makamsal ezgilerin keman eğitimi içerisinde yer almasının yararlı olduğu, kullanılma gerekliliği vurgulanmıştır.

Albuz (2001) de yaptığı “ Viyola Öğretiminde Geleneksel Türk Müziği Ses Sistemine İlişkin Dizilerin Kullanımı ve Bu Sistem Kaynaklı Çokseslilik Yaklaşımları” konulu doktora tezinde, Türkiye’deki üniversitelerin Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Öğretmenliği Programlarında yürütülen viyola öğretiminde Türk Müziği ses sistemine ilişkin dizilerin kullanımı ve bu sistem kaynaklı çokseslilik yaklaşımlarını sorgulamıştır.

Araştırma yöntem olarak, Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Öğretmenliği programındaki viyola ve çokseslilik alanıyla ilgili müzik kuramları öğretim elemanlarına uygulanan anketler yoluyla, bir kısım veriler ise kaynak tarama yöntemiyle elde edilmiştir.

Araştırma sonucunda, viyola öğretimindeki makamsal materyal eksikliği vurgulanmıştır. Tonal – makamsal etütlerin birlikte yer almadığı hiçbir viyola

metodunun ihtiyaca yeterince cevap veremeyeceği ve bu durumun, en temel ğretim ilkesi olan yakından – uzağa ilkesi ile çelişeceği, kendi müziğini bilmeyen veya yeterince tanımayan insanların diğer müzik türlerini ve kültürlerini tanıma şansının da çok düşük olduğu, uluslar arası müzik arenasında söz sahibi olabilmek için evrensel müzik sanatı ve öğretimine kendi kültür değerlerimizden de unsurlar katabilmemizin gerekliliği vurgulanmıştır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli

Araştırma, “Genel Tarama Modeli”ne dayalı “Betimsel” bir çalışma olarak tasarlanmış olup; çalışmanın bütünü bu yaklaşıma göre planlanıp yürütülmüştür.

3.2 Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini; Türkiye’deki üniversitelerin Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Öğretmenliği lisans programları ve bu kurumlarda görevli viyola öğretim elemanları, etütler, Gazi Üniversitesi Müzik Öğretmenliği lisans viyola öğrencileri; örneklemi ise Gazi Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, İnönü Üniversitesi ve Atatürk Üniversitesi Müzik Öğretmenliği A.B.D. ve bu kurumlarda görevli viyola öğretim elamanları oluşturmaktadır.

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırma için gerekli olan nicel veriler, ağırlıklı olarak Türkiye’deki üniversitelerin Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Öğretmenliği A.B.D.’nda mevcut olan viyola öğretim elemanlarının ankete verdikleri cevaplar ve örneklem grubuna yönelik olarak uygulanan gözlem yöntemiyle, nitel veriler ise literatür taranması yoluyla elde edilmiştir.

Anketler, araştırmanın amacına ve süresine uygun bir veri toplama aracı olarak uzman görüşüne başvurularak hazırlanıp uygulanmıştır. Kaynak tarama ise araştırmanın dayanacağı temel gerçekleri saptamak ve kuramsal temelleri oluşturmak amacıyla izlenecek bir teknik yaklaşım olarak düşünülmüştür.

3.4. Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Anket uygulamasında ve gözlem formlarında elde edilen sayısal veriler; frekans ve yüzde yoluyla hesaplanarak yorumlanmış ve değerlendirilmiştir. Ayrıca etütlerin incelenmesi boyutunda içeriksel analiz yöntemi kullanılmış olup; yorumlarda esası oluşturan “müzikal bütünlük” dikkate alınmış ve bu değerler üzerinde yorumlar yapılmıştır. Diğer kuramsal veriler ise belge tarama yöntemi ile elde edilen veriler ışığında sentez yapılarak ilişkilendirilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, uzman görüşüne dayalı olarak öğretim elemanlarına uygulanan anketlerden elde edilen sonuçlar, tablolar halinde açıklanarak yorumlanmıştır, ayrıca toplanmış olan verilerin araştırmanın problem cümlesi çerçevesinde çözümlenmesiyle elde edilen bulgulara ve bunların yorumlarına yer verilmiştir.

4.1. Viyola Öğretiminde Geleneksel Müziklerimize İlişkin Materyallerden Yararlanma Hususunda Öğretim Elemanlarının Görüşleri

- **Tablo 4.1.1. Ankete Katılan Öğretim Elemanlarının Üniversitelere Göre Dağılımı.**

Üniversite Adı	f	%
Gazi Üniversitesi	5	50
Pamukkale Üniversitesi	1	10
9 Eylül Üniversitesi	1	10
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	1	10
İnönü Üniversitesi	1	10
Yüzüncüyıl Üniversitesi	1	10
Toplam	10	100

4.1.1.' de görüldüğü üzere, araştırmaya en çok katılım %50 oran ile Gazi Üniversitesi öğretim elemanlarınca olmuş, diğer üniversitelerin katılım oranı ise %10 oranında kalmıştır. Bu durum; Türkiye genelinde viyola öğretim elemanlarının en yoğun olduğu üniversitenin Gazi üniversitesi olduğu gerçeğini yansıtmaktadır.

- **4.1.2. Ankete Katılan Öğretim Elemanlarının Akademik Unvanlarına Göre Dağılımı.**

Unvan	F	%
Prof.	1	10
Doç.	1	10
Yrd.Doç.	4	40
Öğr.Gör.	-	-
Araş.Gör.	4	40
Uzm.Okt.	-	-
Toplam	10	100

4.1.2’de görüldüğü üzere; araştırmaya katılan öğretim elemanlarının %10’u Profesör, % 10’u Doçent, % 40’ı Yardımcı Doçent ve %40’ı ise Araştırma Görevlisi ünvanına sahip olup; Öğretim Görevlisi, Okutman ve Uzman ünvanına sahip öğretim elemanı yoktur.

Buradan anlaşılabacağı üzere; müzik öğretmenliği programı A.B.D.’nda viyola dersini yürüten öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun %40 oranında Yardımcı Doçentler olduğu ve ihtiyaç sebebiyle de Araştırma Görevlisi kadrosundaki öğretim elemanlarının da %40 gibi büyük bir oranında viyola derslerini yürüttüğü anlaşılmaktadır. Bu durumun ise eğitim öğretimin kalitesi açısından bazı sakıncalar ortaya çıkartabilecektir.

- **4.1.3. Ankete Katılan Öğretim Elemanlarının Akademik Derecelerine Göre Dağılımı.**

Unvan	f	%
Sanatta Yeterlik/ Doktora	9	90
Y.Lisans	1	10
Lisans	-	-
Toplam	10	100

4.1.3'ten anlaşılabacağı üzere araştırmaya katılan öğretim elemanlarının %90 oranında büyük çoğunluğu Sanatta Yeterlik/Doktora, %10' u ise Y.Lisans derecesine sahip olup; salt lisans mezunu öğretim elemanı ise yoktur. Bu durum ise viyola öğretiminde kaliteyi artırıcı yönde olumlu bir unsur olarak göze çarpmaktadır.

- **4.1.4. Ankete Katılan Öğretim Elemanlarının Mesleki Hizmet Süreleri**

Yıl	f	%
21-25	2	20
16-20	2	20
11-15	1	10
6-10	2	20
1-5	3	30
Toplam	10	100

4.1.4'te, öğretim elemanlarının mesleki hizmet yıllarına ilişkin dağılımları göz önüne alındığında, çok büyük farklılıklar olmadığı görülmekle birlikte; ankete katılan öğretim elemanlarının hizmet sürelerinin ağırlıklı olarak 1-5 yıl arasında yoğunlaştığı görülmektedir. Bu durum ise Türkiye'de viyola öğretiminin daha çok genç bir kadro tarafından yürütüldüğünü göstermektedir.

- **4.1.5. Öğretim Elemanlarının Viyola Öğretiminde Türk Müziği Dizilerinin Kullanımına İlişkin Görüşleri**

Seçenekler	f	%
Tamamen	3	30
Büyük Ölçüde	5	50
Kısmen	2	20
Çok Az	-	-
Hiç	-	-
Toplam	10	100

4.1.5’te ankete katılan öğretim elemanları, viyola öğretiminde “Türk Müziği Dizilerinin kullanımı”na ilişkin olarak %50 oranında “Büyük Ölçüde”, %30 oranında “Tamamen”, %20 oranında ise “Kısmen” düzeyinde cevap vermişlerdir. Bu hususta “Çok az” ve “Hiç cevabını veren öğretim elemanı ise yoktur.

Bu durum ise öğretim elemanlarının büyük oranda viyola öğretiminde Türk müziği dizilerinin kullanımını desteklediğini göstermektedir.

- **4.1.6. Viyola Öğretiminde Kullanılan Türk Müziği Dizilerine Dayalı Etütlerin Nicelik Anlamda Yeterlik Durumu**

Seçenekler	f	%
Tamamen	-	-
Büyük Ölçüde	-	-
Kısmen	1	10
Çok Az	9	90
Hiç	-	-
Toplam	10	100

4.1.6’da “Viyola öğretiminde kullanılan Türk Müziği dizilerine dayalı etütlerin nicelik bakımından yeterlik durumu”na ilişkin soruya; öğretim elemanlarının % 10’u kısmen, % 90’ı ise çok az cevabı vermiştir.

Tablo 6’dan da anlaşılacağı üzere viyola öğretimine dönük geleneksel müziklerimize dayalı etüt durumuyla ilgili olarak öğretim elemanlarının %90 gibi büyük çoğunluğu, geleneksel müziklerimize dayalı etütlerin nicelik olarak yetersizliği yönünde görüş bildirmişlerdir.

- **4.1.7. Türk Müziğine Dayalı Olarak Oluşturulan Etütlerin Geleneksel Kültürümüzü Çağdaş Düzeye Ulaştırmada Katkı Sağlama Durumu**

Seçenekler	f	%
Tamamen	-	-
Büyük Ölçüde	7	70
Kısmen	2	20
Çok Az	1	10
Hiç	-	-
Toplam	10	100

4.1.7’de görüldüğü üzere; “Türk Müziğine Dayalı Oluşturulan Etütlerin, Geleneksel Kültürümüzü Çağdaş Düzeye Ulaştırmada Katkı Sağlama Durumu”na ilişkin olarak öğretim elemanları %70 oranında “ Büyük Ölçüde” , %20 oranında kısmen ve %10 oranında ise çok az biçiminde görüş bildirmişlerdir.

Bu durum; Türk müziğine dayalı oluşturulan viyola etütlerinin büyük oranda kültürümüzü evrensel düzeye çıkarmada katkı sağlayacağı yönündeki görüşü öne çıkartmaktadır.

- **4.1.8. Viyola Öğretiminde Türk Müziği Dizilerine Dayalı Olarak Oluşturulan Etütlerin Kullanılabilirlik Düzeyi**

Seçenekler	f	%
Tamamen	-	-
Büyük Ölçüde	5	50
Kısmen	3	30
Çok Az	2	20
Hiç	-	-
Toplam	10	100

4.1.8’de “Viyola Öğretiminde Türk Müziği Dizilerine Dayalı Olarak Oluşturulan Etütlerin Kullanılabilirlik Düzeyi”ne ilişkin olarak, öğretim

elemanlarının %50'si büyük ölçüde, %30'u kısmen, %20'si ise çok az yönünde görüş belirtmişlerdir. “Tamamen” ve “Hiç” cevabı veren öğretim elemanı ise yoktur.

Bu durum da göstermektedir ki, “Viyola Öğretiminde Türk Müziği Dizilerine Dayalı Olarak Oluşturulan Etütlerin Kullanılabilirlik Düzeyi”ne ilişkin olarak öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu olumlu yönde görüş belirtmektedir.

- **4.1.9. Viyola Öğretiminde Türk Müziği Dizilerine Dayalı Etütlerin Kullanımına İlişkin Başlangıç Sınıf Düzeyi**

Seçenekler	f	%
1. Sınıf	8	80
2. Sınıf	1	10
3. Sınıf	1	10
4. Sınıf	-	-
Toplam	10	100

4.1.9’da “Türk Müziği Dizilerine Dayalı Etütlerin İcrasına Yönelik Başlangıç Sınıf Düzeyi” olarak, öğretim elemanlarının %80’i 1.Sınıf, %10’u 2. Sınıf, %10’u 3. Sınıf yanıtını vermiş, 4. sınıf düzeyine ilişkin seçeneği ise hiçbir öğretim elemanı tercih etmemiştir.

Bu durum ise; öğretim elemanlarının “Türk Müziği Dizilerine Dayalı Etütlerin İcrasına Yönelik Başlangıç Sınıf Düzeyi” olarak ağırlıklı çoğunlukla 1. sınıf düzeyini referans aldığını göstermektedir.

- **4.1.10. Viyola Öğretiminde Kullanılan Türk Müziği Dizilerine dayalı Etütlerin Niteliksel Anlamda İçerik ve Yöntem Bakımından Yeterlik Durumu**

Seçenekler	f	%
Tamamen	-	-
Büyük Ölçüde	2	20
Kısmen	5	50
Çok Az	3	30
Hiç	-	-
Toplam	10	100

4.1.10’da öğretim elemanlarının “Viyola Öğretiminde Kullanılan Türk Müziği Dizilerine Dayalı Etütlerin Niteliksel Anlamda İçerik ve Yöntem Bakımından Yeterlik Durumu”na ilişkin görüşleri sunulmuş olup, tabloya göre; öğretim elemanlarının bu konudaki görüşleri %20 büyük ölçüde yeterli, %50 kısmen yeterli, %30 ise çok az düzeyinde olmuştur. “Hiç” ve “Tamamen” seçeneğini tercih eden öğretim elemanı ise yoktur.

Bu durum; öğretim elemanlarının “Viyola Öğretiminde Kullanılan Türk Müziği Dizilerine Dayalı Etütlerin Niteliksel Anlamda İçerik ve Yöntem Bakımından Yeterlik Durumu”na ilişkin çok net bir görüş beyan etmediğini ve yapılan çalışmaları da henüz yeterli görmediğini göstermektedir.

- **4.1.11. Geleneksel Müziklerimizin Dokusunda Bulunan Aksak Usüllerin Viyola Öğretimini Olumsuz Yönde Etkileme Durumu**

Seçenekler	f	%
Tamamen	-	-
Büyük Ölçüde	-	-
Kısmen	-	-
Çok Az	7	70
Hiç	3	30
Toplam	10	100

4.1.11’de “Geleneksel Müziklerimizin Dokusunda Bulunan Aksak Usüllerin Viyola Öğretimini Olumsuz Yönde Etkileme Durumu”na İlişkin tablo yer almakta olup, bu tabloya Göre; öğretim elemanlarının %70’i aksak usüllerin viyola öğretimini olumsuz yönde etkilemesi konusunda çok az, %30’u ise hiç yanıtını vermiştir.

Bu durum da öğretim elemanlarının “Geleneksel Müziklerimizin Dokusunda Bulunan Aksak Usüllerin Viyola Öğretimini Olumsuz Yönde Etkilemesi Durumu”na ağırlıklı olarak katılmadıklarını, aksine durumun olumsuzluktan çok kültürel bir zenginlik göstergesi olarak algıladıklarını ortaya çıkartmaktadır.

- **4.1.12. Türk Müziğine Dayalı Etütlerin Viyola Öğretiminde Entonasyon Problemleri Yaratma Durumları**

Seçenekler	f	%
Tamamen	-	-
Büyük Ölçüde	-	-
Kısmen	1	10
Çok Az	5	50
Hiç	4	40
Toplam	10	100

4.1.12’de “Türk Müziğine Dayalı Etütlerin Viyola Öğretiminde Entonasyon Problemleri Yaratma Durumları”na ilişkin olarak, öğretim elemanlarının %10’ u kısmen, %50’si çok az , %40’ı ise hiç problem yaratmadığını düşünmektedir. Tamamen ve büyük ölçüde seçeneklerini işaretleyen öğretim elemanı bulunmamaktadır.

Bu sonuç; Türk müziğine dayalı etütlerin viyola öğretiminde kullanıldıklarında entonasyon problemleri yaratmayacağı hususunda öğretim elemanlarının ağırlıklı olarak görüş birliğinde olduğunu göstermektedir.

• **4.1.13. Türk Müziği Dizilerine Dayalı Etütlerin İcrasında Karşılaşılan En Temel Güçlükler**

-Öğrencilerin teorik bilgi ve donanım eksikliği
-Düzeye uygunluk
-Etütlerin ezgisel(melodik) yapısının güzel olmayışı
-Entonasyon
-Çalgı teknikleri bakımından makamsal ve tonal etütler arasında anlamlı bir farklılık olmaması
-Evrensel boyutta ve nitelikte etüt bulunmaması
-Etüt sayısının yetersiz oluşu
-Türk müziği ritimleri

(Tablo 4.1.13. de Türk Müziği Dizilerine Dayalı Etütlerin İcrasında Karşılaşılan En Temel Güçlükler, alınan cevaplar neticesinde oluşan güçlük derecelerine göre sıralanmıştır.)

• **4.1.14. Geleneksel Müziklerimize Dayalı Olarak Oluşturulan Etüt ve Ezgilerin Viyola Öğretiminde Kullanımının Akademik ve Bilimsel Anlamdaki Yeterliliği**

Seçenekler	f	%
Tamamen	1	10
Büyük Ölçüde	5	50
Kısmen	4	40
Çok Az	-	-
Hiç	-	-
Toplam	10	100

4.1.14’de “Geleneksel Müziklerimize Dayalı Olarak Oluşturulan Etüt ve Ezgilerin Viyola Öğretiminde Kullanımının Akademik ve Bilimsel Anlamdaki Yeterliliği” Konusunda öğretim elemanlarının %10’u tamamen, %50’si büyük ölçüde, %40’ı ise kısmen cevabını vermiştir. Çok az ve hiç cevabını veren öğretim elemanı bulunmamaktadır.

Bu durum; “Geleneksel Müziklerimize Dayalı Olarak Oluşturulan Etüt ve Ezgilerin Viyola Öğretiminde Kullanımının Akademik ve Bilimsel Anlamdaki Yeterliliği” Konusunda öğretim elemanlarının önemli ölçüde olumlu görüş beyan ettikleri gerçeğini ortaya koymaktadır.

- **4.1.15. Geleneksel Müziklerimizi Seslendirmeye Yönelik Öğrencilerin İlgi ve İstek Durumları**

Seçenekler	f	%
Tamamen	1	10
Büyük Ölçüde	4	40
Kısmen	5	50
Çok Az	-	-
Hiç	-	-
Toplam	10	100

4.1.15 “Geleneksel Müziklerimizi Seslendirmeye Yönelik Öğrencilerin İlgi ve İstek Durumları” sorusuna; öğretim elemanlarının %10’u tamamen, %40’ı büyük ölçüde, %50’si kısmen yanıtını vermiştir. Çizelgeden de anlaşılacağı üzere; öğrencilerin “Geleneksel Müzikleri Seslendirmeye Yönelik İlgi ve İstek Durumları” olumlu yönde ağırlık kazanmaktadır. Bu konuda çok az ve hiç seçenekleri hiçbir öğretim elemanı tarafından işaretlenmemiştir.

• **4.1.16. Viyola Öğretiminde Geleneksel Müziklerimize İlişkin Sadece Basit Makam Dizilerinin Kullanımının Yeterlik Durumu**

Seçenekler	f	%
Tamamen	1	10
Büyük Ölçüde	5	50
Kısmen	3	30
Çok Az	1	10
Hiç	-	-
Toplam	10	100

4.1.16’da görüldüğü gibi, “Viyola Öğretiminde Geleneksel Müziklerimize İlişkin Sadece Basit Makam Dizilerinin Kullanımının Yeterlik Durumu”na ilişkin soruya öğretim elemanlarının %10’u tamamen, %50’si büyük ölçüde, %30’u kısmen, %10’u ise çok az yönünde görüş beyan etmişlerdir. Hiç seçeneği tercih eden öğretim elemanı ise yoktur.

Bu durum; öğretim elemanlarının “Viyola Öğretiminde karmaşaya yol açmaması bakımından Geleneksel Müziklerimize İlişkin Sadece Basit Makam Dizilerinin Kullanımı”nı önemli ölçüde yeterli gördüklerini göstermektedir.

• **4.1.17. Türk Müziği Dizilerine Dayalı Etütlerin Seslendirilmesinde Karşılaşılan Temel Güçlük Durumları**

Kriterler	f	%
Entonasyon	5	50
Yeterli sayıda ve evrensel düzeyde etüt bulunmaması	3	30
Kullanılan etütlerin düzeye uygun olmaması	1	10
Teorik bilgi ve donanın eksikliği	1	10
Toplam	10	100

4.1.17’de öğretim elemanlarının “Türk Müziği Dizilerine Dayalı Etütlerin Seslendirilmesinde Karşılaşılan Temel Güçlük Durumları” ile ilgili görüşleri yer almakta olup; öğretim elemanları bu konudaki en temel güçlük durumunu; %50’li ile entonasyon problemleri ve %30 ile de yeterli etüt bulunmayışı olarak beyan etmişlerdir.

- **4.1.18. Mevcut Viyola Öğretim Programının İhtiyacı Karşılama Durumu**

Seçenekler	f	%
Tamamen	-	-
Büyük Ölçüde	5	50
Kısmen	5	50
Çok Az	-	-
Hiç	-	-
Toplam	10	100

4.1.18’de “Mevcut Viyola Programının İhtiyacı Karşılama Durumu”na ilişkin olarak öğretim elemanlarının düşünceleri %50 oranında büyük ölçüde, %50’si ise kısmen düzeyindedir. Bu konuda Tamamen, çok az ve Hiç seçeneklerini tercih eden öğretim elemanı yoktur.

Bu durum da mevcut viyola öğretim programının öğretim elemanlarınca oldukça yeterli görüldüğü gereğini ortaya sermektedir.

- **4.1.19. Viyola öğretiminde Kullanılan Mevcut Makamsal Nitelikli Etütlerin Viyola Öğretim Programı İle Örtüşme/Uygunluk Durumu**

Seçenekler	f	%
Tamamen	-	-
Büyük Ölçüde	3	30
Kısmen	5	50
Çok Az	2	20
Hiç	-	-
Toplam	10	100

4.1.19’da “Viyola Öğretiminde Kullanılan Mevcut Makamsal Nitelikli Etütlerin Viyola Öğretim Programı ile Örtüşme/Uygunluk Durumu” na dair öğretim elemanlarının Görüşleri; %50 oranında kısmen, %30 büyük ölçüde, %20 ise çok az düzeyinde olmuştur. Tamamen ve hiç seçeneklerini tercih eden öğretim elemanı bulunmamaktadır.

Bu durum; Viyola Öğretiminde Kullanılan Mevcut Makamsal Nitelikli Etütlerin Viyola Öğretim Programı ile Örtüşme/Uygunluk Durumunun öğretim elemanlarınca ağırlıklı olarak yetersiz görüldüğünü göstermektedir.

4.2.Viyola Öğretimine Yönelik Olarak Hazırlanmış Materyallerin, İçeriksel ve Öğretim Yöntem-Teknikleri Bakımından Değerlendirilme Sonuçları

4.2.1. Mi Karcıgar Etüt İçeriksel ve Biçimsel Analizi

ETÜD

Ali UÇAN

The musical score is written in 2/4 time and consists of 22 measures. It includes various musical notations such as treble clef, key signature (one flat), and time signature. The score is divided into sections labeled 'a', 'a¹', 'b', 'c', and 'A¹'. The lyrics are in Turkish and include 'Karcıgar', 'mi zırgüleli hıcaz çeşni', 'köprü', 'mi zırgüle geçki', 're zırgüle hıcaz geçki', and 'köprü'. The score also includes fingerings (1, 2, 3, 4, 0) and other musical symbols like slurs and accents.

a a¹ b / a a¹ c / a a¹

A A¹ A¹¹ ↔ Genişletilmiş 1 Bölümlü Şarkı Formu

Tablo: 4.2.1.1. Mi Karcıgar Etüdün Çalgı Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi

Etütte Kullanılan Yay Teknikleri	Bağlı, detaşe
Etütte Kullanılan Pozisyonlar	I, III. Pozisyon geçişli
Etütte Kullanılan Nüanslar	-

4.2.1.2.Mi Karcıgar Etüdün Besteleme Teknikleri Açısından Değerlendirmesi

Etüdün Ölçü Sayısı/Temposu	4/4
Etüdün Makamı ve Seyir Özelliği	Karcıgar
Etüdün Formal Yapısı	A A' A'' Genişletilmiş 1 Bölümlü Şarkı Formu
Etütte Geçen Çeşniler/Geçkiler	5. ve 6. ölçüler; mi zirgüleli hicaz çeşni 8. ve 9. ölçüler arası; mi zirgüle geçki 15.ölçü (köprü); mi zürgüle çeşni 17. ve 19. ölçüler arası; re zirgüle hicaz geçki
Etüdün Özgünlüğü	Özgün

Viyola Öğretimine Getirdiği Kazanımlar:

- I. ve III.pozisyon geçişleri çalıştırmak,
- Bağlı ve detaşe yay teknikleri çalıştırmak,
- Makam geçkileri çalıştırmaktır.

4.3. Viyola Öğrencilerinin Geleneksel Müziklerimize Dayalı Materyaller Kullanılarak Oluşturulan Etütleri Seslendirmedeki Genel Başarı Durumları

4.3.1. Mi Karcıgar Etüdün Örneklem Grubu Üzerinde Uygulanması ve Değerlendirilmesi

Kriterler	Tamamen (f) %	B.Ölçüde (f) %	Kısmen (f) %	Çok Az (f) %	Hiç (f) %	Toplam	
						f	%
Ses ve Sürelerin Doğruluğu		1	2	3		6	100
		16,67	33,33	50			
Entonasyon Hakimiyeti		1	3	2		6	100
		16,67	50	33,33			
Teknik Davranış Sergileme		2	1	3		6	100
		33,33	16,67	50			
Pozisyon Hakimiyeti/ Kullanımı		3		3		6	100
		50		50			
Makamsal Yorumlama/ Bezetim		1	2	3		6	100
		16,67	33,33	50			
Müzikal Bütünlük		2	1	3		6	100
		33,33	16,67	50			

**Mi Karcıgar Etüdün Öğrenci Örneklem Grubu Tarafından İcra Edilebilirlik
Düzeyi;**

- Ses ve sürelerin doğruluğu; %16,67 büyük ölçüde, %33,33 kısmen, %50 çok az
- Entonasyon hakimiyeti; %16,67 büyük ölçüde, %50 kısmen, %33,33 çok az
- Teknik davranış sergilenimi; %33,33 büyük ölçüde, %16,67 kısmen, %50 çok az
- Pozisyon hakimiyeti; %50 büyük ölçüde, %50 çok az
- Makamsal yorumlama / benzetim; %16,67 büyük ölçüde, %33,33 kısmen, %50 çok az
- Genel anlamda müzikal bütünlük; %33,33 büyük ölçüde, %33,33 büyük ölçüde, %16,67 kısmen, %50 çok az

Çizelge ve sonuçlardan anlaşılaçağı üzere; Ali UÇAN 122 numaralı etüdün öğrenci örneklem grubu tarafından genel anlamda müzikal bütünlük açısından icra edilebilirlik düzeyini etkileyen sebeplerin; I – III pozisyon geçişi, etüdün makamı (karcıgar) ve makamın seyir özelliğı ve geçkiler (zirgüleli hicaz geçki, zirgüle çeşni) olduğı düşünölmektedir.

- *(Yorumlarda esas oluşturan “ müzikal bütünlük” dikkate alınmış ve bu değerler üzerinden yorumlar yapılmıştır.)*
- *Mi Karcıgar Etüt; F.Ayfer TANRIVERDİ Viyola Metodu’ndan alınmıştır.*

4.2.2. Re Karcıgar Etüt Biçimsel ve İçeriksel Analizi

ETÜD

Ali UÇAN

Moderato

2 4 0 3 4

a a'

4 Karcıgar 1 A 3 2

b

7 3 2

c

10 3 B

13 3 1 4 1 4 3 1 2

Re karcıgar geçki e

d

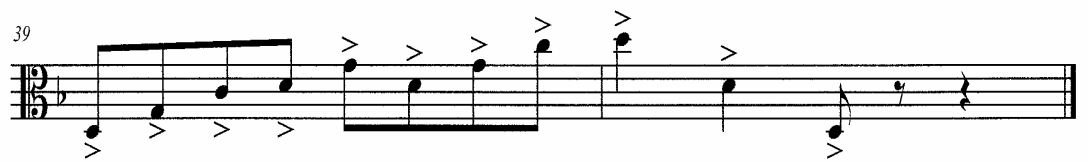
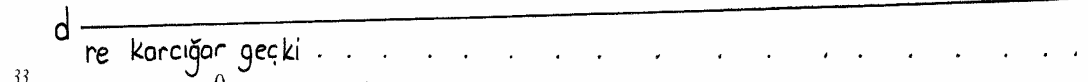
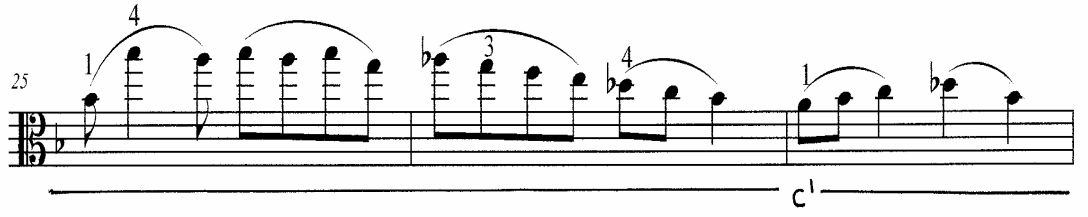
16 0 4 0 C 4 3

köprü

19 2 0 1 1

22 3 4

b'

kodetta

a a' / b c / d e / b' c' / d' e' / d'' e'' ↔ 5 Bölümlü Şarkı Formu
A B C B' C'

4.2.2.1. Re Karcıgar Etüdün Çalgı Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi

Etütte Kullanılan Yay Teknikleri	Bağlı, detaşe
Etütte Kullanılan Pozisyonlar	I, III, II, IV, V
Etütte Kullanılan Nüanslar	-

4.2.1.2. Re Karcıgar Etüdün Besteleme Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi

Etüdün Ölçü Sayısı/Seyri	4/4
Etüdün Makamı ve Seyir Özelliği	Karcıgar
Etüdün Formal Yapısı	A B C B' C' 5 Bölümlü şarkı formu
Etütte Geçen Çeşniler/Geçkiler	Etüt sol karcıgar eksenli olmasına rağmen, re karcıgar eksenli bitirilmiştir. 13. 14. ölçülerde; re karcıgar geçki, 31. ve 34. ölçüler arasında; re karcıgar geçki
Etüdün Özgünlüğü	Özgün bir çalışma

Viola Öğretimine Getirdiği Kazanımlar:

- Bağ, detaşe yay teknikleri çalıştırır.
- Sol karcıgar, re karcıgar geçkiler çalıştırır.
- I, III, II, IV, V. pozisyon geçişleri çalıştırır.

4.3.2. Re Karcıgar Etüdün Örneklem Grubu Üzerinde Uygulanması ve Değerlendirilmesi

Kriterler	Tamamen (f) %	B.Ölçüde (f) %	Kısmen (f) %	Çok Az (f) %	Hiç (f) %	Toplam	
						f	%
Ses ve Sürelerin Doğruluğu		5	1			6	100
		83,33	16,67				
Entonasyon Hakimiyeti		3	3			6	100
		50	50				
Teknik Davranış Sergileme		5	1			6	100
		83,33	16,67				
Pozisyon Hakimiyeti/ Kullanımı		4	2			6	100
		66,66	33,34				
Makamsal Yorumlama/ Bezetim		3	3			6	100
		50	50				
Müzikal Bütünlük		3	3			6	100
		50	50				

**Re Karcığar Etüdün Öğrenci Örneklem Grubu Tarafından İcra Edilebilirlik
Düzeyi;**

- Ses ve sürelerin doğruluğu: %83,33 büyük ölçüde, %16,67 kısmen
- Entonasyon hakimiyeti: %50 büyük ölçüde, %50 kısmen
- Teknik davranış sergilenimi: %83,33 büyük ölçüde, %16,67 kısmen
- Pozisyon hakimiyeti / kullanımı: %66,66 büyük ölçüde, %33,34 kısmen
- Makamsal yorumlama / benzetim: %50 büyük ölçüde, %50 kısmen
- Genel anlamda Müzikal bütünlük: %50 büyük ölçüde, %50 kısmen

Sonuçlarda görüldüğü üzere; Ali UÇAN 79 numaralı etüdün öğrenci örneklem grubu tarafından genel anlamda müzikal bütünlük açısından icra edilebilirlik düzeyi %50 oranında büyük ölçüdedir. Başarının %50 oranında kalmasının en büyük sebebi olarak , etüdün I,II,II,IV pozisyonları içermesi ve pozisyon geçişlerinin güçlükler içermesi gösterilebilir.

** Re Karcığar Etüt; F.Ayfer TANRIVERDİ Viyola Metodu'ndan alınmıştır.*

4.2.3. Re Hicaz Etüt Biçimsel ve İçeriksel Analizi

Hicaz Etüt

A.Albuz

Allegro

a

Hicaz

5

b

karcıgar geçki

9

c

0 2 2 3

13

d

2

17

B

e

codetta

21

3

4 4 3

f

25

3

The musical score is written in 12/8 time with a key signature of one sharp (F#). It consists of several staves of music. The first staff is marked 'Allegro' and begins with a treble clef and a key signature of one sharp. The second staff is marked 'a' and 'Hicaz'. The third staff is marked 'b' and 'karcıgar geçki'. The fourth staff is marked 'c' and has a sequence of numbers '0 2 2 3' below it. The fifth staff is marked 'd' and has a sequence of numbers '2' below it. The sixth staff is marked '17' and 'B'. The seventh staff is marked 'e' and 'codetta'. The eighth staff is marked '21' and has a sequence of numbers '3 4 4 3' below it. The ninth staff is marked 'f'. The tenth staff is marked '25' and has a sequence of numbers '3' below it. The score ends with a double bar line.

A B codetta ↔ 2 Bölümlü Şarkı Formu

4.2.3.1. Re Hicaz Etüdün Çalgı Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi

Etütte Kullanılan Yay Teknikleri	Detaşe
Etütte Kullanılan Pozisyonlar	I, II, III,IV,V. Pozisyon geçişli
Etütte Kullanılan Nüanslar	-

4.2.3.2. Re Hicaz Etüdün Besteleme Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi

Etüdün Ölçü Sayısı/Temposu	4/4
Etüdün Makamı ve Seyir Özelliği	Hicaz
Etüdün Formal Yapısı	A B codetta 2 Bölümlü Şarkı Formu
Etütte Geçen Çeşniler/Geçkiler	5.Ölçü ve 24.Ölçü arası; karcığar geçki
Etüdün Özgünlüğü	Özgün bir çalışma

Viyola Öğretimine Getirdiği Kazanımlar:

- I, II, II, IV,V. Pozisyon geçişleri çalıştırmaktadır.
- Detaşe yay çalışması yaptırmaktadır.
- Hicaz ve karcığar geçki çalıştırır.

4.3.3. Re Hicaz Etüdün Örneklem Grubu Üzerinde Uygulanması ve Değerlendirilmesi

Kriterler	Tamamen (f) %	B.Ölçüde (f) %	Kısmen (f) %	Çok Az (f) %	Hiç (f) %	Toplam	
						f	%
Ses ve Sürelerin Doğruluğu		2	3	1		6	100
		33,33	50	16,67			
Entonasyon Hakimiyeti		3	2	1		6	100
		50	33,33	16,67			
Teknik Davranış Sergileme	1	1	4			6	100
	16,67	16,67	66,66				
Pozisyon Hakimiyeti/ Kullanımı		3	2	1		6	100
		50	33,33	16,67			
Makamsal Yorumlama/ Bezetim		2	3	1		6	100
		33,33	50	16,67			
Müzikal Bütünlük		2	3	1		6	100
		33,33	50	16,67			

Re Hicaz Etüdün Örneklem Grubu Tarafından İcra Edilebilirlik Düzeyi;

- Ses ve sürelerin doğruluğu; %33,33 büyük ölçüde, %50 kısmen, %16,67 çok az
- Entonasyon hakimiyeti; %50 büyük ölçüde, %33,33 kısmen ve %16,67 çok az
- Teknik davranış sergilenimi; %16,67 tamamen, %16,67 büyük ölçüde %66,66 ise kısmen
- Pozisyon hakimiyeti; %50 büyük ölçüde, %33,33 kısmen, %16,67 çok az
- Makamsal yorumlama / benzetim; %33,33 büyük ölçüde, %50 kısmen, %16,67 çok az
- Genel anlamda Müzikal bütünlük; %33,33 büyük ölçüde, %50 kısmen, %16,67 kısmen

Çizelge ve sonuçlardan da anlaşılacağı üzere; Aytekin ALBUZ 77 numaralı etüdün öğrenci örneklem grubu tarafından genel anlamda icra edilebilirlik düzeyi; %50 oranında kısmen'dir. Bu durumun; etüdün basit makamlardan olan ancak içerdiği aralıklar itibariyle çeşitli zorlukları içeren hicaz ve karcıgar geçkileri içermesi ve etütte kullanılan I,II,III,V. Pozisyonların karma olarak kullanımının getirdiği bir takım güçlüklerle yol açmasından kaynaklandığını düşündürmektedir.

**Re Hicaz Etüt; F.Ayfer TANRIVERDİ Viyola Metodu'ndan alınmıştır.*

4.2.4. Hüseyinî Etüt Biçimsel ve İçeriksel Analizi

ETÜD

Allegro

Ali UÇAN

3

Giriş

Hüseyinî

5

9

a

13

b

17

1

köprü

21

1

25

a'

29

A'

b'

köprü

a''

b''

codetta

Giriş A A' A'' codetta ↔ Genişletilmiş 1 Bölümlü Şarkı Formu

4.2.4.1. Hüseyini Etüdün Çalgı Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi

Etütte Kullanılan Yay Teknikleri	Staccato, detaşe, bağlı
Etütte Kullanılan Pozisyonlar	I, II, III. Pozisyon geçişli
Etütte Kullanılan Nüanslar	-

4.2.4.2. Hüseyini Etüdün Besteleme Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi

Etüdün Ölçü Sayısı/Temposu	2/4
Etüdün Makamı ve Seyir Özelliği	Hüseyini
Etüdün Formal Yapısı	Giriş A A' A'' codetta Genişletilmiş 1 Bölümlü şarkı formu
Etütte Geçen Çeşniler/Geçkiler	-
Etüdün Özgünlüğü	“Vay Sürmeli” türküsünden esinlenerek oluşturulmuştur.

Viola Öğretimine Getirdiği Kazanımlar:

- I, II, III. Pozisyon çalıştırmaktadır.
- Değişik yay çalışmaları yaptırmaktadır.

4.3.4. Hüseyini Etüdün Örneklem Grubu Üzerinde Uygulanması ve Değerlendirilmesi

Kriterler	Tamamen (f) %	B.Ölçüde (f) %	Kısmen (f) %	Çok Az (f) %	Hiç (f) %	Toplam	
						f	%
Ses ve Sürelerin Doğruluğu	2	3	1			6	100
	33,33	50	16,67				
Entonasyon Hakimiyeti	1	4	1			6	100
	16,67	66,66	16,67				
Teknik Davranış Sergileme		5	1			6	100
		83,33	16,67				
Pozisyon Hakimiyeti/ Kullanımı	1	5				6	100
	16,67	83,33					
Makamsal Yorumlama/ Bezetim		5	1			6	100
		83,33	16,67				
Müzikal Bütünlük		5	1			6	100
		83,33	16,67				

Hüseyini Etüdün Örneklem Grubu Tarafından İcra Edilebilirlik Düzeyi;

- Ses ve sürelerin doğruluğu: %33,33 tamamen, %50 büyük ölçüde, %16,67 kısmen
- Entonasyon hakimiyeti: %16,67 tamamen, %66,66 büyük ölçüde, %16,67 kısmen
- Teknik davranış sergilenimi: %83,33 büyük ölçüde, %16,67 kısmen
- Pozisyon hakimiyeti: %16,67 tamamen, %83,33 büyük ölçüde
- Makamsal yorumlama / benzetim: %83,33 büyük ölçüde, %16,67 kısmen
- Müzikal bütünlük: %83,33 büyük ölçüde, %16,67 kısmen

Sonuçlardan da anlaşılacağı üzere; Ali UÇAN 3 numaralı etüdün öğrenci örneklem grubu tarafından genel anlamda icra edilebilirlik durumu büyük ölçüde düzeyindedir. Başarının %83,33 gibi bir oranda yüksek çıkmasının sebebi; etüdün basit makamlardan hüseyini makamında olması, temel pozisyonlardan olan I,II ve III Pozisyonu içermesi ve geçişlerin orta zorluk düzeyinde olması, seyir ve geçkilerin de eğitim müziği eksenine yönelik olarak nispeten orta kolaylıkta olması gösterilebilir.

**Hüseyini Etüt; F.Ayfer TANRIVERDİ Viyola Metodu'ndan alınmıştır.*

4.2.5. A.ALBUZ Hüseyni Etüt Biçimsel ve İçeriksel Analizi

Hüseyni Etüt

Moderato

A.Albuz

mf

f

p

f

mf

f_e

p

mf

cres..

f

Hüseyni

A

la karcıgar.

B¹

A¹

a b / c d e / a' a'' ↔ 3 Bölümlü Şarkı Formu

A B A'

4.2.5.1. A.ALBUZ Hüseyini Etüdün Çalgı Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi

Etütte Kullanılan Yay Teknikleri	Bağlı, detaşe
Etütte Kullanılan Pozisyonlar	I, II, III. Pozisyon geçişli
Etütte Kullanılan Nüanslar	mf, p, f, crescendo

4.2.5.2. A.ALBUZ Hüseyini Etüdün Besteleme Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi

Etüdün Ölçü Sayısı/Temposu	4/4
Etüdün Makamı ve Seyir Özelliği	Hüseyini
Etüdün Formal Yapısı	A B A
Etütte Geçen Çeşniler/Geçkiler	12. ve 15. ölçüler arası; la karcıgar
Etüdün Özgünlüğü	Özgün

Viola Öğretimine Getirdiği Kazanımlar:

- I,II,III. Pozisyon geçişi çalıştırmaktadır.
- Farklı nüanslar çalıştırmaktadır.
- Bağlı ve detaşe yay teknikleri çalıştırmaktadır.

Aytekin ALBUZ Hüseyini Etüdün Öğrenci Örneklem Grubu Tarafından İcra Edilebilirlik Düzeyi;

- Ses ve sürelerin doğruluğu: %33,33 büyük ölçüde, %50 kısmen, %16,67 çok az
- Entonasyon hakimiyeti: %50 büyük ölçüde, %33,33 kısmen ve %16,67 çok az
- Teknik davranış sergilenimi: %33,33 büyük ölçüde, %66,67 kısmen
- Pozisyon hakimiyeti / kullanımı; %50 büyük ölçüde, %50 kısmen
- Makamsal benzetim / yorumlama; %33,33 büyük ölçüde, %50 kısmen, %16,67 çok az
- Makamsal bütünlük; %33,33 büyük ölçüde, %50 kısmen, %16,67 ise çok az

Sonuçlardan anlaşılabacağı üzere; Aytekin ALBUZ hüseyini etüdün öğrenci örneklem grubu tarafından genel anlamda icra edilebilirlik düzeyi; %33,33 büyük ölçüde çıkmıştır. Başarının %33,33 oranında kalmasının sebepleri; etüdün makamının basit makamlardan birisi olan hüseyini makamı olmasına rağmen, yay tekniklerinden olan legato ve detaşe tekniklerinin karma ve kompleks olarak yer alması, ayrıca seyir ve geçki özelliklerinin zorluk düzeyinin ise yüksek olması gösterilebilir.

**Aytekin ALBUZ Hüseyini Etüt; F.Ayfer TANRIVERDİ Viyola Metodu'ndan alınmıştır.*

4.3.5. Aytekin ALBUZ Hüseyini Etüdün Örneklem Grubu Üzerinde Uygulanması ve Değerlendirilmesi

Kriterler	Tamamen (f) %	B.Ölçüde (f) %	Kısmen (f) %	Çok Az (f) %	Hiç (f) %	Toplam	
						f	%
Ses ve Sürelerin Doğruluğu		2	3	1		6	100
		33,33	50	16,67			
Entonasyon Hakimiyeti		3	2	1		6	100
		50	33,33	16,67			
Teknik Davranış Sergileme		2	4			6	100
		33,33	66,67				
Pozisyon Hakimiyeti/ Kullanımı		3	3			6	100
		50	50				
Makamsal Yorumlama/ Bezetim		2	3	1		6	100
		33,33	50	16,67			
Müzikal Bütünlük		2	3	1		6	100
		33,33	50	16,67			

4.2.6. Kürdi Etüt Biçimsel ve İçeriksel Analizi

ETÜD

Ali UÇAN

1
0 1 0 1

Giriş **a**

(Sol Kürdi

5 4 1 4 1 0 1

b

10

14 0 1

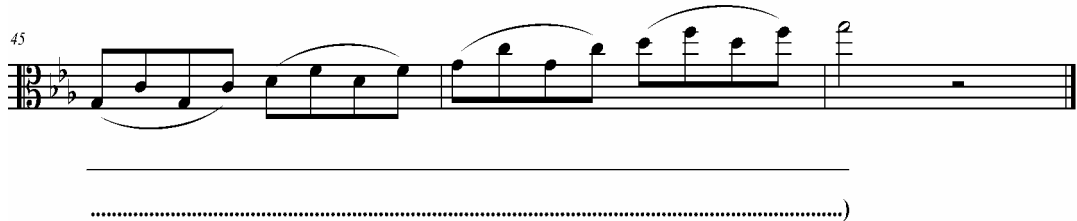
köprü

18 0

c

(Sol Nihavent Çeşni) (Sol Hüseyini Geçki.....

22

Giriş + a cümlesi + b cümlesi + köprü + c cümlesi + d cümlesi + a cümlesi + e cümlesi (codetta)

4 ölçü + 6 ölçü + 8 ölçü + 4 ölçü + 10 ölçü + 8 ölçü + 4 ölçü + 5 ölçü

⇒ A ⇔ B A'

4.2.6.1. Kürdi Etüdün Çalgı Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi

Etütte Kullanılan Yay Teknikleri	Legato, staccato, detaşe tekniklerini kapsayan karma yay kullanımları.
Etütte Kullanılan Pozisyonlar	Kalıcı III.Pozisyon kullanılmıştır.
Etütte Kullanılan Nüanslar	f, mf, p, decresendo.

4.2.6.2. Kürdi Etüdün Besteleme Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi

Etüdün Ölçü Sayısı/Seyri	4/4 (2 ölçü),3/4 (6 ölçü),2/4(12 ölçü), 3/4(2 ölçü), 2/4(16 ölçü),3/4 (4 ölçü)ve 4/4 (5 ölçü)şeklindedir.
Etüdün Makamı ve Seyir Özelliği	Kürdi makamı (çıkıcı-inici) Özel ismi: Kürdilihicazkar şed (sol karar)
Etüdün Formal Yapısı	İntro A B A' codetta 3 Bölümlü genişletilmiş şarkı formu
Etütte Geçen Çeşniler/Geçkiler	21.ve 22. ölçüler; sol nihavent çeşni 23. ve 30. ölçüler arası; sol hüseyini geçki
Etüdün Özgünlüğü	Özgün bir çalışma

Viyola Öğretimine Getirdiği Kazanımlar:

- Karma yay tekniklerini çalıştırır.
- Kürdi makamı esas olmak üzere, nihavent makamına ilişkin diziler çalıştırır.
- Farklı ölçü sayılarının kullanımını kazandırır.
- III. Pozisyon çalıştırır.

4.3.6. Kürdi Etüdün Örneklem Grubu Üzerinde Uygulanması ve Değerlendirilmesi

Kriterler	Tamamen (f) %	B.Ölçüde (f) %	Kısmen (f) %	Çok Az (f) %	Hiç (f) %	Toplam	
						f	%
Ses ve Sürelerin Doğruluğu	1	2	3			6	100
	16,67	33,33	50				
Entonasyon Hakimiyeti		2	4			6	100
		33,33	66,67				
Teknik Davranış Sergileme		4	2			6	100
		66,67	33,33				
Pozisyon Hakimiyeti/ Kullanımı	1	2	3			6	100
	16,67	33,33	50				
Makamsal Yorumlama/ Bezetim		2	4			6	100
		33,33	66,67				
Müzikal Bütünlük		2	4			6	100
		33,33	66,67				

Kürdi Etüdün Öğrenci Örneklem Grubu Tarafından İcra Edilebilirlik Düzeyi;

- Ses ve sürelerin doğruluğu; %16,67 tamamen, %33,33 büyük ölçüde ve %50 kısmen
- Entonasyon hakimiyeti; %33,33 büyük ölçüde, %66,67 kısmen
- Teknik davranış segilenimi; %66,67 büyük ölçüde, %33,33 kısmen
- Pozisyon hakimiyeti; %16,67 tamamen, %33,33 büyük ölçüde ve %50 ise kısmen
- Makamsal benzetim / yorumlama; %33,33 büyük ölçüde, %66,67 kısmen
- Genel anlamda müzikal bütünlük; %33,33 büyük ölçüde, %66,67 kısmen

Çizelge ve sonuçlardan anlaşılabacağı üzere; Ali UÇAN 98 numaralı etüdün öğrenci örneklem grubu tarafından genel anlamda icra edilebilirlik düzeyi; %66,67 oranında ve ağırlıklı olarak kısmen düzeyinde olmuştur. Bu durumun; etüdün makamının kolay bir makam olan kürdi makamında yer almasına rağmen sol eksenine göçürülmesinden kaynaklanan donanım güçlüğü, etütde yer alan yay tekniklerinden legato, staccato, detaşe tekniklerini kapsayan tekniklerinin karma olarak kompleks biçimde kullanımı, kalarak III. Pozisyon kullanımının verdiği güçlük ve değişen ölçü sayılarının icrada ortaya çıkardığı bir takım zorluklardan kaynaklandığı düşünülmektedir.

**Kürdi Etüt; F.Ayfer TANRIVERDİ Viyola Metodu'ndan alınmıştır.*

4.2.7. Sus Dinle Rüzgarı Adlı Etüt Biçimsel ve İçeriksel Analizi

Sus Dinle Rüzgarı

Agitato Ekrem Zeki Ün

2 0 1 0 2 0 1 tr 2 0

a

5 Hüseyinî (özgün) 2

b

9 Tempo I A

13

17

c

21 3 0 2 2

d

25 2 1

29 tr

33

e

37

rit..

41 Lento

3 4 0 2 rit.. B a

Tempo I

45

tr a

49

2 rit..

53 Tempo I

c

57

ab / cde / abc ↔ 3 bölümlü şarkı formu
A B A'

4.2.7.1. Sus Dinle Rüzgarı Adlı Etüdün Çalgı Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi

Etütte Kullanılan Yay Teknikleri	Bağlı
Etütte Kullanılan Pozisyonlar	I.,II., III. Pozisyon .
Etütte Kullanılan Nüanslar	-

4.2.7. 2. Sus Dinle Rüzgarı Adlı Etüdün Besteleme Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi

Etüdün Ölçü Sayısı/Seyri	$\frac{3}{4}$ (23 Ölçü) , $\frac{2}{4}$ (1 Ölçü), $\frac{3}{4}$ (3 Ölçü)
Etüdün Makamı ve Seyir Özelliği	Hüseyni
Etüdün Formal Yapısı	A B A' (3 Bölümlü Şarkı Formu)
Etütte Geçen Çeşniler/Geçkiler	-
Etüdün Özgünlüğü	Özgün bir çalışma

Viyola Öğretimine Getirdiği Kazanımlar:

- Bağlı yay tekniği çalıştırır.
- I. II. III. Pozisyon geçişleri çalıştırır.
- Tr. ve flojole ses çalıştırır.

4.3.7. Sus Dinle Rüzgarı Adlı Etüdün Örneklem Grubu Üzerinde Uygulanması ve Değerlendirilmesi

Kriterler	Tamamen (f) %	B.Ölçüde (f) %	Kısmen (f) %	Çok Az (f) %	Hiç (f) %	Toplam	
						f	%
Ses ve Sürelerin Doğruluğu			3	3		6	100
			50	50			
Entonasyon Hakimiyeti		1	2	3		6	100
		16,67	33,33	50			
Teknik Davranış Sergileme		3	3			6	100
		50	50				
Pozisyon Hakimiyeti/ Kullanımı			4	2		6	100
			66,66	33,33			
Makamsal Yorumlama/ Bezetim		3	3			6	100
		50	50				
Müzikal Bütünlük		1	3	2		6	100
		16,67	50	33,33			

Sus Dinle Rüzgarı Adlı Etüdün Öğrenci Örneklem Grubu Tarafından İcra Edilebilirlik Düzeyi;

- Ses ve sürelerin doğruluğu: %50 kısmen, %50 çok az
- Entonasyon hakimiyeti: %16,67 büyük ölçüde, %33,33kısmen, %50 çok az
- Teknik davranış sergilenimi: %50büyük ölçüde, %50kısmen
- Pozisyon hakimiyeti / kullanımı: %66,66 kısmen, %33,34 çok az
- Makamsal yorumlama / benzetim: %50 büyük ölçüde, %50 kısmen
- Genel anlamda Müzikal bütünlük: %16,67 büyük ölçüde, %50 kısmen, %33,33 çok az

Sonuçlarda görüldüğü üzere; Ekrem Zeki ÜN “Sus Dinle Rüzgarı” isimli etüdün öğrenci örneklem grubu tarafından genel anlamda müzikal bütünlük açısından icra edilebilirlik düzeyi %50 oranında kısmen’dir. Başarının %50 oranında kısmen olarak kalmasının en büyük sebebi olarak , etüdün I,II,III, pozisyon geçişleri içermesi ve pozisyon geçişlerinin güçlükler içermesi ve bağlı yay tekniği gösterilebilir.

** Sus Dinle Rüzgarı Adlı Etüt; Ekrem Zeki ÜN Viyola Metodu’ndan alınmıştır.*

4.2.8. A.ALBUZ Karcıgar Etüt Biçimsel ve İçeriksel Analizi

Karcigar Etüt

A.Albuz

1 2 0 2

a

5 1 karcıgar re hüseyini geçki A

a'

4 3 2

9

b

13 1 B

b'

17 4 3 2

0

c

21 3 3 C

c'

25 4 0 0 0 0 0 2 V

2+2+2+8

Kodetta

a a' / b b' / c c' codetta ↔ 3 bölümlü şarkı formu
A B C

4.2.8.1. A. ALBUZ Karcıgar Etüdün Çalgı Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi

Etütte Kullanılan Yay Teknikleri	Bağlı, detaşe.
Etütte Kullanılan Pozisyonlar	I, II, III, IV. Pozisyon
Etütte Kullanılan Nüanslar	-

4.2.8.2. A. ALBUZ Karcıgar Etüdün Besteleme Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi

Etüdün Ölçü Sayısı/Temposu	7/8 (24 ölçü), 9/8 (3 ölçü)
Etüdün Makamı ve Seyir Özelliği	Karcıgar
Etüdün Formal Yapısı	A B C (Kodetta, kuyrukçuk) 3 Bölümlü şarkı formu
Etütte Geçen Çeşniler/Geçkiler	4 - 6. ölçüler arasında; re hüseyini geçki
Etüdün Özgünlüğü	Özgün

Viola Öğretimine Getirdiği Kazanımlar:

- I, II, III, IV. Pozisyon çalışmaları yaptırmaktadır.
- 7/8 ve 9/8 ölçü sayısı çalıştırmaktadır.

4.3.8. Aytekin ALBUZ Karcıgar Etüdün Örneklem Grubu Üzerinde Uygulanması ve Değerlendirilmesi

Kriterler	Tamamen (f) %	B.Ölçüde (f) %	Kısmen (f) %	Çok Az (f) %	Hiç (f) %	Toplam	
						f	%
Ses ve Sürelerin Doğruluğu		1	2	3		6	100
		16,67	33,33	50			
Entonasyon Hakimiyeti		2	1	3		6	100
		33,33	16,67	50			
Teknik Davranış Sergileme		3	1	2		6	100
		50	16,67	33,33			
Pozisyon Hakimiyeti/ Kullanımı		2	1	3		6	100
		33,33	16,67	50			
Makamsal Yorumlama/ Bezetim		1	2	3		6	100
		16,67	33,33	50			
Müzikal Bütünlük		1	2	3		6	100
		16,67	33,33	50			

Aytekin ALBUZ Karcığar Etüdün Öğrenci Örneklem Grubu Tarafından İcra Edilebilirlik Düzeyi;

- Ses ve sürelerin doğruluğu; %16,67 büyük ölçüde, %33,33 kısmen, %50 çok az
- Entonasyon hakimiyeti; %33,33 büyük ölçüde, %16,67 kısmen, %50 çok az
- Teknik davranış sergilenimi; %50 büyük ölçüde, %16,67 kısmen, %33,33 çok az
- Pozisyon hakimiyeti / kullanımı; %33,33 büyük ölçüde, %16,67 kısmen, %50 çok az
- Makamsal yorumlama / benzetim; %16,67 büyük ölçüde, %33,33 kısmen, %50 ise çok az
- Müzikal bütünlük; %16,67 büyük ölçüde, %33,33 kısmen, %50 çok az

Çizelge ve sonuçlardan da anlaşılacağı üzere; Aytekin ALBUZ karcığar etüdün öğrenci örneklem grubu tarafından genel anlamda müzikal bütünlük açısından icra edilebilirlik düzeyi %50 oranında kısmen düzeyinde ortaya çıkmıştır. Bu durumun;etütte kullanılan I,II,III ve IV.pozisyon geçişlerin karmaşık olarak kullanılması ve bu durumun icrada güçlüklerle sebebiyet vermesi, etüdün ölçü sayısının 7/8 ve 9/8 gibi aksak ölçülerde olması, ayrıca etüdün diğer basit makamlara nazaran nispeten zor bir konumda olan karcığar makamında yazılması ve içerisinde geçkilerin yer almasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

**Aytekin ALBUZ Karcığar Etüt; F.Ayfer TANRIVERDİ Viyola Metodu'ndan alınmıştır.*

4.2.9. A.UÇAN Hüseyini Etüt Biçimsel ve İçeriksel Analizi

ETÜD

Ali UÇAN

The musical score is written in G major (one sharp) and common time (C). It consists of eight staves of music, each with a specific technical marking or dynamic instruction below it:

- Staff 1:** Starts with a measure rest, followed by a series of eighth notes. Marking: *Giriş* (Introduction).
- Staff 2:** Starts with a measure rest, followed by a series of eighth notes. Marking: *Hüseyinî*.
- Staff 3:** Starts with a measure rest, followed by a series of eighth notes. Marking: *Andante*.
- Staff 4:** Starts with a measure rest, followed by a series of eighth notes. Marking: *a*.
- Staff 5:** Starts with a measure rest, followed by a series of eighth notes. Marking: *b*.
- Staff 6:** Starts with a measure rest, followed by a series of eighth notes. Marking: *b'*.
- Staff 7:** Starts with a measure rest, followed by a series of eighth notes. Marking: *c*.
- Staff 8:** Starts with a measure rest, followed by a series of eighth notes. Marking: *d*.

The score includes various technical markings such as *4*, *3*, *5*, *8*, *11*, *14*, *17*, and *19*, which likely refer to measures or specific notes. The piece concludes with a final measure rest.

Giriş A B A' codetta ↔ 3 Bölümlü Şarkı Formu

4.2.9.1. A. UÇAN Hüseyini Etüdün Çalgı Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi

Etütte Kullanılan Yay Teknikleri	Bağlı, detaşe
Etütte Kullanılan Pozisyonlar	Kalıcı IV. Pozisyon
Etütte Kullanılan Nüanslar	-

4.2.9.2. A. UÇAN Hüseyini Etüdün Besteleme Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi

Etüdün Ölçü Sayısı/Seyri	4/4 (yürükçe, ağırca, yürükçe)
Etüdün Makamı ve Seyir Özelliği	Hüseyini
Etüdün Formal Yapısı	Giriş A, B, A' codetta 3 Bölümlü şarkı formu
Etütte Geçen Çeşniler/Geçkiler	-
Etüdün Özgünlüğü	Yörük Ali Efe türküsünün ezgisinden esinlenilmiştir.

Viola Öğretimine Getirdiği Kazanımlar:

- I, II. Pozisyon geçişleri çalıştırır.
- Bağ / detaşe yay teknikleri çalıştırır.

4.3.9. A. UÇAN Hüseyini Etüdün Örneklem Grubu Üzerinde Uygulanması
ve Değerlendirilmesi

Kriterler	Tamamen (f) %	B.Ölçüde (f) %	Kısmen (f) %	Çok Az (f) %	Hiç (f) %	Toplam	
						f	%
Ses ve Sürelerin Doğruluğu		5	1			6	100
		83,33	16,67				
Entonasyon Hakimiyeti	2	3	1			6	100
	33,33	50	16,67				
Teknik Davranış Sergileme	1	5				6	100
	16,67	83,33					
Pozisyon Hakimiyeti/ Kullanımı		5	1			6	100
		83,33	16,67				
Makamsal Yorumlama/ Bezetim		5	1			6	100
		83,33	16,67				
Müzikal Bütünlük		5	1			6	100
		83,33	16,67				

Ali UÇAN Hüseyini Etüdün Örneklem Grubu Tarafından İcra Edilebilirlik Düzeyi ;

- Ses ve sürelerin doğruluğu; %83,33 büyük ölçüde, %16,67 kısmen
- Entonasyon hakimiyeti; %33,33 tamamen, %50 büyük ölçüde, %16,67 ise kısmen
- Teknik davranış sergilenimi; %16,67 tamamen, %83,33 büyük ölçüde
- Pozisyon hakimiyeti; %83,33 büyük ölçüde, %16,67 kısmen
- Makamsal yorumlama / benzetim; %83,33 büyük ölçüde, %16,67 kısmen
- Müzikal bütünlük; %83,33 büyük ölçüde, %16,67 kısmen

Çizelge ve sonuçlardan da anlaşılacağı üzere; Ali UÇAN 43 numaralı etüdün öğrenci örneklem grubu tarafından genel anlamda ve müzikal bütünlük açısından icra edilebilirlik düzeyi; % 83,33 oranında büyük ölçüde şeklindedir. Bu durumun; etüdün basit makamlardan birisi olan hüseyini makamından olması, ölçü sayısının 4/4 lük basit ölçü olması ve kullanılan yay tekniklerinin de legato-detaşe gibi temel yay tekniklerinden oluşmasının bir göstergesi olduğu düşünülmektedir.

**Ali UÇAN Hüseyini Etüt; F.Ayfer TANRIVERDİ Viyola Metodu'ndan alınmıştır.*

4.2.10. Rast Etüt Biçimsel ve İçeriksel Analizi

RAST ETÜT

Aytekın Albuz

The musical score for "RAST ETÜT" is written in 2/4 time, key of D major (one sharp), and bass clef. It consists of seven staves of music. Fingerings are indicated by numbers 0-4 above notes. Rehearsal marks A, A', and B are placed at the end of the first, second, and sixth staves respectively. Roman numerals IV and V are used to indicate chord changes at measures 17 and 21.

Staff 1: Measures 1-4. Fingerings: 0, 1, 2, 1, 4. Rehearsal mark A at the end.

Staff 2: Measures 5-8. Fingerings: 5, 0, 1, 2, 4. Rehearsal mark A' at the end.

Staff 3: Measures 9-12. Fingerings: 1. Rehearsal mark B at the end.

Staff 4: Measures 13-16. Fingerings: 1. Rehearsal mark A' at the end.

Staff 5: Measures 17-20. Fingerings: 2, 1, 1, 4, 3. Roman numeral IV at measure 17, V at measure 21.

Staff 6: Measures 21-24. Fingerings: 2, 1, 1, 3. Roman numeral IV at measure 21, V at measure 25.

Staff 7: Measures 25-28. Fingerings: 3, 2. Roman numeral IV at measure 25, V at measure 29.

29 2 1 1 B'

33 1 1

köprü

37 1

41 0 1 2 1

45 0 1 2 4 A

49 1

53 1 A'

(A A') (BB') (A A') ↔ Genişletilmiş 3 bölümlü şarkı formu

4.2.10.1. Rast Etüdün Çalgı Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi

Etütte Kullanılan Yay Teknikleri	Bağlı, detaşe
Etütte Kullanılan Pozisyonlar	I, III, IV
Etütte Kullanılan Nüanslar	-

4.2.10.2. Rast Etüdün Besteleme Teknikleri Açısından Değerlendirilmesi

Etüdün Ölçü Sayısı/Seyri	2/4 (16 ölçü), 4/4 (16 ölçü), 2/4 (24 ölçü)
Etüdün Makamı ve Seyir Özelliği	Rast
Etüdün Formal Yapısı	Genişletilmiş 3 bölümlü şarkı formu (A A') (B B') (A A')
Etütte Geçen Çeşniler/Geçkiler	-
Etüdün Özgünlüğü	Özgün bir çalışma

Viyola Öğretimine Getirdiği Kazanımlar:

- I, III, IV. Pozisyon çalıştırır.
- Farklı ölçü sayılarının kullanımını kazandırır.
- Bağ, detaşe yay teknikleri çalıştırır.

4.3.10. Rast Etüdün Örneklem Grubu Üzerinde Uygulanması ve Değerlendirilmesi

Kriterler	Tamamen (f) %	B.Ölçüde (f) %	Kısmen (f) %	Çok Az (f) %	Hiç (f) %	Toplam	
						f	%
Ses ve Sürelerin Doğruluğu	2	2	2			6	100
	33,33	33,33	33,33				
Entonasyon Hakimiyeti	1	3	2			6	100
	16,67	50	33,33				
Teknik Davranış Sergileme	3	1	2			6	100
	50	16,67	33,33				
Pozisyon Hakimiyeti/ Kullanımı	3	1	2			6	100
	50	16,67	33,33				
Makamsal Yorumlama/ Bezetim	3	1	2			6	100
	50	16,67	33,33				
Müzikal Bütünlük	3	2	1			6	100
	50	33,33	16,67				

Rast Etüdün Öğrenci Örneklem Grubu Tarafından İcra Edilebilirlik Düzeyi;

- Ses ve sürelerin doğruluğu; %33,33 tamamen, %33,33 büyük ölçüde, %33,33 ise kısmen
- Entonasyon hakimiyeti; %16,67 tamamen, %50 büyük ölçüde, %33,33 kısmen
- Teknik davranış segilenimi; %50 tamamen, %16,67 büyük ölçüde, %33,33 kısmen
- Pozisyon hakimiyeti; %50 tamamen, %16,67 büyük ölçüde ve %33,33 kısmen
- Makamsal benzetim / yorumlama; %50 tamamen, %16,67 büyük ölçüde, %33,33 ise kısmen
- Genel anlamda müzikal bütünlük; %50 tamamen, %33,33 büyük ölçüde, %16,67 ise kısmen

Sonuçlardan anlaşılacağı üzere; Aytekin ALBUZ rast etüdün öğrenci örneklem grubu tarafından genel anlamda müzikal bütünlük açısından icra edilebilirlik düzeyi, %50 tamamen ve %33,33 büyük ölçüde olmak üzere oldukça yüksektir. Başarının bu denli yüksek çıkmasının sebepleri; etüdün majör tonaliteyi andıran basit makamlardan olan rast makamında olması, pozisyon geçişlerinin zorluk düzeyinin düşük olması ve yay tekniklerinin kolay olması gösterilebilir.

**Rast Etüt; F.Ayfer TANRIVERDİ Viyola Metodu'ndan alınmıştır.*

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Yapılan bu araştırmada bulgular ışığında varılan sonuç ve sunulan bazı öneriler aşağıda sıralanmıştır.

5.1.1. Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

- Ankete katılan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dallarında uygulanan viyola öğretiminde Türk Müziği dizilerinin kullanılması görüşüne katıldıklarını belirtmişlerdir.
- Ankete katılan öğretim elemanları, viyola öğretiminde kullanılan Türk Müziği dizilerine dayalı etüt sayısının niceliksel anlamda yetersiz olduğu konusunda hemfikir olmuşlardır.
- Ankete katılan öğretim elemanları, %50 oranında viyola öğretiminde Türk Müziği dizilerine dayalı olarak bestelenmiş etütlerin kullanılabilirlik düzeyi konusunda olumlu yönde görüş beyan etmişlerdir.
- Viyola öğretiminde kullanılan Türk Müziği dizilerine dayalı etütlerin, niteliksel anlamda içerik ve yöntem bakımından yeterliliği konusunda öğretim elemanları %50 oranında olumsuz görüş bildirmiş, etütlerin niteliksel anlamda içerik ve yöntem bakımından yetersiz olduğunu belirtmişlerdir.
- Geleneksel müziklerimize dayalı olarak bestelenen yada düzenlenen etüt ve ezgilerin akademik ve evrensel anlamda taşıdığı değer konusunda, ankete katılan öğretim elemanları %50 oranında olumlu görüş belirtmişlerdir.

- Öğretim elemanları, mevcut viyola öğretim programının “Çağdaş Çalgı Eğitimi” anlamında ihtiyacı ne ölçüde karşıladığı konusunda %50 oranında olumlu, %50 oranında ise olumsuz yönde görüş belirtmişlerdir.

- Öğretim elemanları, viyola öğretiminde kullanılan Türk Müziği dizilerine dayalı mevcut etütlerin, kullanılmakta olunan viyola programı ile ne derece örtüştüğü konusunda %50 kısmen, %30 oranında ise büyük ölçüde biçiminde görüş belirtmişlerdir.

5.2.2. – 5.2.3. Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

- Örneklem olarak seçilen 10 etüt; karcığar, hicaz, hüseyini, kürdi, rast makamlarında olup; bu makamların tümünün basit makamlar olduğu görülmektedir. Bu durum, eğitim müziğinde birleşik makamlardan ziyade basit makamların ağırlıklı olarak yer aldığının bir göstergesidir.

- Etütlerde kullanılan pozisyon geçişleri, ağırlıklı olarak I – III, I – II – III, ve I – II – III – IV - V biçiminde bir dağılım izlemiştir. Bu yaklaşımın, viyola öğretimi açısından son derece olumlu ve doğru bir yaklaşım olduğu düşünülmektedir.

- Etütlerde kullanılan yay teknikleri ise genellikle temel yay tekniklerinden olan detaşe, legato ve bir etütte staccato yay teknikleri olarak tespit edilmiştir.

- Etütlerin formal yapılarının, daha çok temel şarkı formlarından olan 3 Bölümlü şarkı formuna karşılık geldiği, bu durumun ise eğitim müziği açısından oldukça geçerli bir durum olduğu kabul edilmektedir.

- Etütlerin büyük çoğunluğunun özgün bir anlayışla ele alınarak oluşturulduğu, bu bakış açısının ise eğitim müziği açısından oldukça sevindirici olduğu düşünülmektedir.

5.2.4. Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Etütlerin örneklem grubu üzerinde uygulanmasına yönelik değerlendirmede;

- Mi karcıgar etüdün müzikal bütünlüğü; %33,33 büyük ölçüde, %16,67 kısmen, %50 çok az düzeyinde sonuca ulaşılmış,
- Re karcıgar (A.UÇAN) etüdün müzikal bütünlüğü; %50 büyük ölçüde, %50 kısmen düzeyinde sonuca ulaşılmış,
- Re hicaz etüdün müzikal bütünlüğü; %33,33 büyük ölçüde, %50 kısmen, %16,67 çok az düzeyinde sonuca ulaşılmış,
- Re hüseyini etüdün müzikal bütünlüğü; %83,33 büyük ölçüde, %16,67 kısmen düzeyinde sonuca ulaşılmış,
- La hüseyini etüdün müzikal bütünlüğü; %33,33 büyük ölçüde, %50 kısmen, %16,67 çok az düzeyinde sonuca ulaşılmış,
- Sol kürdi etüdün müzikal bütünlüğü; %83,33 büyük ölçüde, %66,67 kısmen düzeyinde sonuca ulaşılmış,
- Re karcıgar (A.ALBUZ) etüdün müzikal bütünlüğü; %16,67 büyük ölçüde, %33,33 kısmen, %50 çok az düzeyinde sonuca ulaşılmış,
- Re hüseyini (Ekrem Zeki ÜN) etüdün müzikal bütünlüğü; %16,67 büyük ölçüde, %50 kısmen, %33,33 çok az düzeyinde sonuca ulaşılmış,
- La hüseyini (A.UÇAN) etüdün müzikal bütünlüğü; %83,33 büyük ölçüde, %16,67 kısmen düzeyinde sonuca ulaşılmış,
- Rast etüdün müzikal bütünlüğü; %50 tamamen, %33,33 büyük ölçüde,

%16,67 kısmen, düzeyinde sonuca ulaşmış olup; rast etüt dışında hiçbir etütte tamamen düzeyinde bir başarı gözlemlenememiştir. Aynı biçimde hiçbir etütte de “Hiç” düzeyinde başarısız performans gözlemlenmemiştir.

Öneriler

- Viyola öğretiminde kullanılan Türk Müziği dizilerine dayalı etüt sayısı niceliksel anlamda oldukça yetersiz olduğundan, bu konuda bestecilerin ve eğitim müzikçilerinin yeni ürünler ortaya koyması gerekmektedir.

- Viyola öğretiminde kullanılan Türk Müziği dizilerine dayalı etütlerin içerik yöntem bakımından yeterliliği konusunda oldukça büyük (%50 oranında) olumsuz görüş bildirildiğinden, bu alanda yeni yazılacak etütlerin öğretisel boyutlara dikkat edilerek ele alınması eğitsel açıdan yararlı olacaktır.

- Geleneksel kültürümüz kaynaklı etütleri çalmaya yönelik olarak, öğrencilerin ilgi ve istek durumlarını yükseltmek için farklı öğretim yöntem ve teknikleri düzenlenmelidir.

- Mevcut viyola öğretim programının, öğretim elemanlarınca %50 oranında başarısız bulunması sebebiyle, programın iyileştirilmesi hususunda farklı kademelerle işbirliği yapılarak gerekli tedbirler alınmalıdır.

- Viyola öğretimine dayalı eğitim müziğinde basit makamların yanı sıra, şed ve bileşik makamlar da kullanılmalıdır.

- Oluşturulacak etütler, adaptasyondan ziyade, özgün bir anlayışla ele alınarak eğitim müziği kapsamında ve daha çok şarkı formlarına karşılık gelen biçimlerde üretilmelidir.

- Geleneksel müziklerimize ilişkin dizilere dayalı etüt oluşturma

yaklaşımlarında ortaya konan çalışmaların her zaman pratikte de uygulanabilir ve işlevsel olmasına özen gösterilmelidir.

- Türk Müziğinin öğretimi konusuyla ilgili olarak, hem Geleneksel hem de Çağdaş Türk Müziği boyutundaki bilgiler bir bütün halinde verilmelidir.

KAYNAKÇA

AKDOĞU, O. (1999). Türk Müziğinde Perdeler. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

AKDOĞU, O. (2003). Türk Müziğinde Türler ve Biçimler . İzmir : Meta Basım.

AKPINAR, M. (2001). Türkiye’ deki Üniversitelerin Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dallarındaki Keman Eğitiminde Makamsal Ezgilerin Kullanılma Durumları. Yüksek Lisans Tezi. G.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü.

ALBUZ, A. (2001). Viyola Öğretiminde Geleneksel Türk Müziği Ses Sistemine İlişkin Dizilerin Kullanımı ve Bu Sistem Kaynaklı Çokseslilik Yaklaşımları. Doktora Tezi. G.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü.

ALBUZ, A. (1995). Başlangıç Viyola Öğretim Yöntem ve Tekniklerinin İncelenmesi, Sınanması ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. G.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü.

ALBUZ, A. (2005). Viyola İçin Makamsal 6 Eser. Ankara: Evrensel Müzikevi.

ARIKAN, R. (2004). Araştırma Teknikleri ve Rapor Hazırlama. İstanbul: Asil Yayınları.

BÜYÜKAKSOY, F. (1997). Keman Öğretiminde İlkeler ve Yöntemler. Ankara: Armoni Ltd.Şti.

CANGAL, N. (1999). Müzik Formları. Ankara: Arkadaş Yayınları.

EMNALAR, A. (1998). Türk Halk Müziği ve Nazariyatı. İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi.

HOİDER, A. (1999). Temel Müzik Teorisi. Çev: A.DÖNMEZ, İstanbul: Pan Yayıncılık, Ayhan Matbaası.

KEKEÇ, D. (2006). Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dallarında Uygulanan Bireysel Şan Eğitimi Derslerinde Türk Müziğine Dayalı Ezgilerin Kullanımına İlişkin Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi. G.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

LEVENT, N. (1997). Çalgı ve Orkestralama Bilgisi. İzmir: Piyasa Matbaası.

OLGUN, S. (1994). Çağdaş Keman Eğitiminde Türk Motiflerinden Yararlanma. I. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu. K.T.Ü. Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü.

ÖZKAN, İ.Hakkı. (1998). Türk Musikisi Nazariyatı ve Usulleri. İstanbul: Ötüken Neşriyat.

PARAŞKEV, H. (1999). Temel Müzik Teorisi, Çev: A.Dönmez, İstanbul: Pan Yayıncılık, Ayhan Matbaası.

SAY, A. (2005). Müzik Sözlüğü. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

SUN, M. (2004). Türk Müziği Makam Dizileri (Birinci Baskı). Ankara: Sun Yayınevi.

TANRIVERDİ, F.A. (1993). Viyola Metodu I. Ankara: Gaye Filmcilik.

TANRIVERDİ, F.A. (1995). Viyola Metodu II. Ankara: G.Ü. İletişim İletişim Fakültesi Basımevi.

TANRIVERDİ, F.A. (1995). Viyola Metodu III. Ankara: G.Ü. İletişim Fakültesi Basımevi.

ŞİMŞEK, H. YILDIRIM, A. (2006). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Teknikleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

UÇAN, A. (1994). Müzik Eğitimi Temel Kavramlar – Yaklaşımlar – İlkeler. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

UÇAN, A. (2000). Geçmişten Günümüze, Günümüzden Geleceğe Türk Müzik Kültürü. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

UÇAN, A. GÜNAY, E. (1980). Çevreden Evrene Keman Eğitimi. Ankara: Dağarcık Yayınları.

ÜN, Z. (2000). Yudumluk Viyola İçin. İstanbul: Remzi Kitabevi.

EKLER

EK – 1: Araştırmaya İlişkin Anket Formu

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ A.B.D.**

**VIYOLA ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN TÜRK MÜZİĞİ DİZİLERİNE
DAYALI ETÜTLERİN, İÇERİK-YÖNTEM BAKIMINDAN İNCELENMESİ
VE DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN BİR ANKET**

**HAZIRLAYAN
BETÜL DERİCAN**

ANKARA, Aralık 2006

YÖNERGE

Bu anket, G.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programı A.B.D.’da yapılmakta olunan “Viyola Öğretiminde Kullanılan Türk Müziği Eksenine Dayalı Etütlerin, İçerik-Yöntem Bakımından İncelenmesi ve Değerlendirilmesi” konulu Yüksek lisans tezi ile ilgili görüşlerin bir kısmını elde etmek üzere hazırlanmıştır.

Anket, “Kişisel Bilgiler” ve “Alana İlişkin Sorular” olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Sorular, yoğunluklu olarak 5 kademeli dereceleme ölçeğine göre hazırlanmıştır.

Anket sonucu elde edilecek veriler; yalnız bu araştırma için kullanılacak olup; her türlü veri ve kişisel bilgiler gizli tutulacaktır.

İlginiz için teşekkür eder, saygılar sunarım.

Betül DERİCAN
Araştırmacı

KİŞİSEL BİLGİLER

- Görev yaptığınız üniversite :

.....

- Akademik ünvanınız :

Profesör ()

Doçent ()

Yardımcı Doçent (x)

Öğretim Görevlisi ()

Okutman ()

Araştırma Görevlisi

- Akademik dereceniz:

Lisans ()

Yüksek Lisans ()

Sanatta Yeterlilik ()

Doktora (x)

- Viyola eğitimcisi olarak hizmet süreniz:

KONU YA İLİŞKİN SORULAR:

1) Viyola öğretiminde Türk Müziği dizilerinin kullanılması görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

<u>Tamamen</u>	<u>Büyük Ölçüde</u>	<u>Kısmen</u>	<u>Çok Az</u>	<u>Hiç</u>
()	()	()	()	()

2) Viyola öğretiminde kullanılan Türk Müziği dizilerine dayalı etüt sayısı niceliksel anlamda yeterli midir?

<u>Tamamen</u>	<u>Büyük Ölçüde</u>	<u>Kısmen</u>	<u>Çok Az</u>	<u>Hiç</u>
()	()	()	()	()

3) Türk Müziği dizilerine dayalı olarak oluşturulan etütlerin, geleneksel kültürümüzü çağdaş düzeye ulaştırmada katkı sağlayacağı görüşüne ne ölçüde katılıyorsunuz?

<u>Tamamen</u>	<u>Büyük Ölçüde</u>	<u>Kısmen</u>	<u>Çok Az</u>	<u>Hiç</u>
()	()	()	()	()

4) Viyola öğretiminde Türk Müziği dizilerine dayalı olarak bestelenmiş etütlerin kullanılabilirlik düzeyi sizce ne ölçüdedir?

<u>Tamamen</u>	<u>Büyük Ölçüde</u>	<u>Kısmen</u>	<u>Çok Az</u>	<u>Hiç</u>
()	()	()	()	()

5) Viyola öğretiminde Türk Müziği dizilerine dayalı etütlerin icrasına, sizce kaçınıcı sınıftan itibaren başlanmalıdır?

1 ()	2 ()	3 ()	4 ()
-------	-------	-------	-------

6) Viyola öğretiminde kullanılan Türk Müziği dizilerine dayalı etütler sizce niteliksel anlamda içerik ve yöntem bakımından ne ölçüde yeterlidir?

<u>Tamamen</u>	<u>Büyük Ölçüde</u>	<u>Kısmen</u>	<u>Çok Az</u>	<u>Hiç</u>
()	()	()	()	()

7) Geleneksel müziklerimizin dokusunda bulunan aksak ritimler, icra açısından viyola öğretim sürecini sizce olumsuz yönde etkilemekte midir?

<u>Tamamen</u>	<u>Büyük Ölçüde</u>	<u>Kısmen</u>	<u>Çok Az</u>	<u>Hiç</u>
()	()	()	()	()

8) Türk Müziği dizilerine dayalı etütler, sizce entonasyon bozukluğuna yol açmakta mıdır?

<u>Tamamen</u>	<u>Büyük Ölçüde</u>	<u>Kısmen</u>	<u>Çok Az</u>	<u>Hiç</u>
()	()	()	()	()

9) Geleneksel müziklerimize dayalı olarak bestelenen yada düzenlenen etüt ve ezgiler sizce akademik ve evrensel anlamda ne ölçüde değer taşımaktadır?

<u>Tamamen</u>	<u>Büyük Ölçüde</u>	<u>Kısmen</u>	<u>Çok Az</u>	<u>Hiç</u>
()	()	()	()	()

10) Geleneksel kültürümüz kaynaklı etütleri çalmaya yönelik öğrencilerin ilgi ve istek durumları ne ölçüdedir?

<u>Tamamen</u>	<u>Büyük Ölçüde</u>	<u>Kısmen</u>	<u>Çok Az</u>	<u>Hiç</u>
()	()	()	()	()

11) Viyola öğretiminde geleneksel müziklerimize dayalı etütlerin oluşturulması sürecinde sadece basit makam dizilerinin kullanılması görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

<u>Tamamen</u>	<u>Büyük Ölçüde</u>	<u>Kısmen</u>	<u>Çok Az</u>	<u>Hiç</u>
()	()	()	()	()

12) Viyola öğretiminde geleneksel müziklerimize dayalı etütlerin oluşturulmasında şed (göçürülmüş) ve bileşik makam dizilerinin kullanılması görüşüne ne ölçüde katılırsınız?

<u>Tamamen</u>	<u>Büyük Ölçüde</u>	<u>Kısmen</u>	<u>Çok Az</u>	<u>Hiç</u>
()	()	()	()	()

13) Türk Müziği dizilerine dayalı etütlerin icrasında karşılaşılan en temel güçlüklersizce nelerdir?

14) Mevcut viyola öğretim programı sizce “Çağdaş çalgı eğitimi” anlamında ihtiyacı ne ölçüde karşılamaktadır?

<u>Tamamen</u>	<u>Büyük Ölçüde</u>	<u>Kısmen</u>	<u>Çok Az</u>	<u>Hiç</u>
()	()	()	()	()

15) Viyola öğretiminde kullanılan Türk Müziği dizilerine dayalı mevcut etütler, sizce kullanılmakta olunan viyola programı ile ne ölçüde örtüşmektedir?

<u>Tamamen</u>	<u>Büyük Ölçüde</u>	<u>Kısmen</u>	<u>Çok Az</u>	<u>Hiç</u>
()	()	()	()	()

16) Viyola öğretim programının geliştirilmesine yönelik olarak varsa başkaca görüş ve önerilerinizi lütfen kısaca belirtiniz.

EK – 2 : Müzik Öğretmenliği Lisans Programı ve İçeriği

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Müziksel İşitme Okuma Yazma I	2	2	3
A	Piyano I	1	0	1
A	Bireysel Çalgı I	1	0	1
A	Bireysel Ses Eğitimi I	1	0	1
A	Okul Çalgıları I (Gitar-Bağlama-Bloklüt)	0	2	1
GK	Müzik Kültürü	2	0	2
GK	Felsefe	2	0	2
GK	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2
GK	Yabancı Dil I	3	0	3
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
TOPLAM		19	4	21

II. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Müziksel İşitme Okuma Yazma II	2	2	3
A	Piyano II	1	0	1
A	Bireysel Çalgı II	1	0	1
A	Bireysel Ses Eğitimi II	1	0	1
A	Okul Çalgıları II (Gitar-Bağlama-Bloklüt)	0	2	1
A	Koro I	0	2	1
GK	Genel Müzik Tarihi	2	0	2
GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2
GK	Yabancı Dil II	3	0	3
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
TOPLAM		17	6	20

III. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Müziksel İşitme Okuma Yazma III	2	2	3
A	Piyano III	1	0	1
A	Bireysel Çalgı III	1	0	1
A	Bireysel Ses Eğitimi III	1	0	1
A	Koro II	2	2	3
A	Armoni-Kontrpuan-Eşlik I	2	0	2
A	Geleneksel Türk Halk Müziği	2	0	2
A	Okul Çalgıları (Gitar-Bağlama-Bloklüt) III*	0	2	1
GK	Türk Müzik Tarihi	2	0	2
GK	Bilgisayar I	2	2	3
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
TOPLAM		18	8	22

IV. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Müziksel İşitme Okuma Yazma IV	2	2	3
A	Piyano IV	1	0	1
A	Bireysel Çalgı IV	1	0	1
A	Bireysel Ses Eğitimi IV	1	0	1
A	Koro III	2	2	3
A	Armoni-Kontrpuan-Eşlik II	2	0	2
A	Geleneksel Türk Halk Müziği Uygulaması	0	2	1
A	Elektronik Org Eğitimi*	0	2	1
GK	Bilgisayar II	2	2	3
GK	Türk Eğitim Tarihi*	2	0	2
MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
TOPLAM		16	10	21

V. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Müzik İşitme Okuma Yazma V	2	0	2
A	Piyano V	1	0	1
A	Bireysel Çalgı V	1	0	1
A	Armoni- Kontrpuan-Eşlik III	2	0	2
A	Koro IV	1	2	2
A	Orkestra/Oda Müziği I	1	2	2
A	Geleneksel Türk Sanat Müziği	2	0	2
A	Eşlik Çalma*	0	2	1
A	Eğitim Müziği Dağarı	2	0	2
GK	Güncel ve Popüler Müzikler*	2	0	2
MB	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3
TOPLAM		16	8	20

VI. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Müziksel İşitme Okuma Yazma VI	2	0	2
A	Piyano VI	1	0	1
A	Bireysel Çalgı VI	1	0	1
A	Armoni-Kontrpuan-Eşlik IV	2	0	2
A	Koro V	1	2	2
A	Orkestra/Oda Müziği II	1	2	2
A	Geleneksel Türk Sanat Müziği Uygulaması	0	2	1
A	Çalgı Bakım Onarım Bilgisi*	0	2	1
A	Müzik Biçimleri	2	0	2
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
MB	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3
TOPLAM		14	10	19

VII. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Piyano VII*	1	0	1
A	Bireysel Çalgı VII	1	0	1
A	Koro VI	2	2	3
A	Orkestra/Oda Müziği III	1	2	2
A	Türk Müziği Çökseslendirme*	0	2	1
A	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2
GK	Oyun, Dans ve Müzik*	0	2	1
GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
MB	Rehberlik	3	0	3
MB	Okul Deneyimi	1	4	3
TOPLAM		14	16	22

VIII. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Koro ve Yönetimi	0	2	1
A	Orkestra/Oda Müziği ve Yönetimi	1	2	2
A	Bireysel Çalgı ve Öğretimi	1	0	1
A	Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Genel Yaklaşımlar*	0	2	1
A	Eğitim Müziği Besteleme	2	2	3
A	Piyano ve Öğretimi	1	0	1
MB	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
MB	Özel Eğitim*	2	0	2
TOPLAM		11	14	18

GENEL TOPLAM	Teorik	Uygulama	Kredi	Saat
	125	76	163	201

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, **MB:** Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, **GK:** Genel kültür dersleri

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI DERS İÇERİKLERİ

I. YARIYIL

Müziksel İşitme Okuma Yazma I

(2-2-3)

Sesin fiziksel özelliklerine ilişkin temel bilgiler, müzik dilinin öğeleri (ritim, ezgi, hız, gürlük, ölçü, dizi, tonalite, biçim, tür, örgü, doku, anlatım–yorum- stil) yatay ve dikey aralıklar, ikişerli ölçülerde bir bemollü ve bir diyezli tonlarda birlik, ikilik, dörtlük, sekizlik, onaltılık sürelerde tek sesli ve düzeye uygun iki sesli ezgi okuma, yazma ve yaratma.

Piyano I

(1-0-1)

Piyanoda temel davranışlar (doğru oturuş ve ellerin piyanodaki konumu) hakkında bilgi ve beceriler, temel piyano tekniklerinden biri olan legatoyu geliştiren çalışmalar. Zıt yönde ve paralel dizi ile beş parmak çalışmaları, kolların serbestliği için gerekli teknik çalışmalar. İki elin bağımsızlığını kazandırıp geliştirecek çeşitli alıştırmalar, deşifraj çalışmaları. Alıştırma, etüt ve yapıtların çalışılmasında izlenecek yöntemler. Müziksel ifade (piano, forte), cümleme ve uygulamalı çalışmalar.

Bireysel Çalgı I

(1-0-1)

Keman: Keman ve öğeleri, keman çalmaya ilişkin temel bilgi ve beceriler. Keman çalmaya uygun duruş alma, kemani doğru tutma, temel yay tekniklerinden detaşe ve legato çalma teknikleri ve bu tekniklere ilişkin uygulamalar, sol el parmaklarını ilgili seslere doğru olarak düşürme, iki eli eşgüdümlü olarak kullanma, küçük ölçekli ulusal ve evrensel boyuttaki eserleri seslendirme.

Viyola: Viyola ve öğeleri, viyola ve yay tutuşu, viyola çalmaya ilişkin temel bilgi ve beceriler, temel yay teknikleri, sol elde 1,2,3 ve 4. parmakları tele düşürme alıştırmaları, iki elin eşgüdümlü olarak kullanımı, küçük ölçekli ulusal ve evrensel çoksesli solo veya eşlikli eserler seslendirme.

Viyolonsel: Viyolonsel ve öğeleri, viyolonsel çalmaya ilişkin temel bilgi ve beceriler. Viyolonsel çalmaya uygun duruş alma, viyolonseli doğru tutma, temel yay tekniklerinden detaşe ve legato çalma teknikleri ve bu tekniklere ilişkin uygulamalı çalışmalar, sol el parmaklarını ilgili seslere doğru olarak düşürüp kaldırma, iki eli eşgüdümlü olarak kullanma, küçük ölçekli ulusal ve evrensel boyuttaki eserleri seslendirme.

Kontrbas: Kontrbas ve yayın tanıtımı, kontrbas çalmaya ilişkin temel bilgi ve beceriler. Kontrbas çalmaya uygun duruş alma, kontrbası ve yayı doğru tutma, boş telde ses üretme, temel yay tekniklerinden detaşe ve legato çalma teknikleri, sol el pozisyonunu ilgili seslerde doğru olarak konumlandırma, iki eli eş güdümlü olarak kullanma.

Bağlama: Bağlamanın tanıtımı. Bağlamada sağ ve sol el tutuşları ile ilgili basit alıştırmalar, kolay ve basit ezgileri çalma. Halk müziğinde çok kullanılan hüseyini ezgilerden başlamak üzere diğer makamlarla ilgili örnekler, okul müziğinde kullanılan ezgiler.

Flüt : Flütün öğeleri, flüt çalmaya ilişkin temel bilgi ve beceriler, flüt çalmaya uygun duruş ve doğru pozisyon alma. Diyafram, uzun ses, aralık ve gam çalışmaları yoluyla temel flüt teknikleri ve uygulamalı çalışmalar. Düzeyine uygun ulusal ve evrensel boyuttaki eserleri seslendirme.

Eskişehir, Sakarya Meydan Muharebesi ve Büyük Taarruz, Kurtuluş Savaşı sırasındaki antlaşmalar, Lozan Antlaşması, Saltanatın Kaldırılması.

Yabancı Dil I

(3-0-3)

Bu ders, üniversite öğrencilerinin kendi alanlarında yürüttükleri her türlü akademik faaliyette okuma, konuşma, dinleme ve yazma becerilerini belirli bir etkinlikte kullanabilmelerini sağlayacak biçimde tasarlanmıştır. Bu derste ilgi çekici bağlamlar yaratılarak, dilin işlevliğini artırıcı alıştırmalar verilerek, dilin gerçek iletişim becerilerinde kullanımı gösterilerek öğrencilerin dilsel ve iletişimsel yetileri geliştirilecek ve yabancı dil yeterlikleri artırılabilecektir.

Eğitim Bilimine Giriş

(3-0-3)

Eğitimin temel kavramları, eğitimin diğer bilimlerle ilişkisi ve işlevleri (eğitimin felsefi, sosyal, hukuki, psikolojik, ekonomik, politik temelleri), eğitim biliminin tarihsel gelişimi, 21.yüzyılda eğitim biliminde yönelimler, eğitim biliminde araştırma yöntemleri, Türk Milli Eğitim Sisteminin yapısı ve özellikleri, eğitim sisteminde öğretmenin rolü, öğretmenlik mesleğinin özellikleri, öğretmen yetiştirme alanındaki uygulamalar ve gelişmeler.

II. YARIYIL

Müziksel İşitme Okuma Yazma II

(2-2-3)

İkişerli ve üçerli ölçülerde iki diyez–iki bemollü majör – minör tonlarda, pentatonik dizilerde, tampere hüseyini ve karcığar makamlarında tek sesli ve iki sesli düzeye uygun okuma, yazma, çözümleme ve yaratma uygulamaları, tonal üç sesli akorların kök ve çevrimleriyle okuma , yazma ve çözümleme uygulamaları.

Piyano II

(1-0-1)

Piyano temel tekniklerinden legato tekniğine ek olarak staccato tekniği ve uygulamalı çalışmalar. Parmak alıştırmaları, dizi ve kadans çalışmaları, deşifre çalışmaları. Küçük ölçekli parçaların müzikal analiz açısından incelenmesi ve müziksel ifade ile ilgili uygulamalar. Düzeye uygun etütler, sonatin çalışmaları. Barok, klasik, romantik ve çağdaş dönemlerden düzeye uygun küçük ölçekli eserleri seslendirme.

Bireysel Çalgı II

(1-0-1)

Keman II: Birinci konumda dört telin kullanımına ilişkin sağ ve sol el tekniklerine ilişkin bilgi ve beceriler. Aynı ve farklı teller üzerinde parmak-yay geçişleri, detaşe ve legato yay tekniklerini doğru olarak uygulama, basit çift ses çalışmalarını uygulama, dört teli kapsayan değişik tonlarda dizi çalışmaları, teknik ve müzikal becerileri kapsayan düzeye uygun ulusal ve evrensel boyuttaki eserleri seslendirme.

Viola: Birinci döneme ilişkin kazanılan davranışların denetimi, I. pozisyonda dört telin kullanımına ilişkin sağ ve sol el koordinasyonuna yönelik gerekli teknik bilgi ve beceriler, aynı ve farklı teller üzerinde parmak/yay çalışmaları, detaşe ve legato yay teknikleri, boş tel kullanılarak çift ses çalışmaları, dört teli kapsayan dizi çalışmaları, ulusal ve evrensel çoksesli solo veya eşlikli küçük ölçekli eserleri seslendirme.

Violoncel: Birinci konumda dört telin kullanımına, sağ ve sol el tekniklerine ilişkin bilgi ve becerileri, aynı ve farklı teller üzerinde parmak-yay geçişleri, detaşe ve legato yay tekniklerini doğru olarak uygulama, basit çift ses çalışmalarını uygulayma, dört teli kapsayan değişik tonlarda dizi çalışmaları, teknik ve müzikal becerileri kapsayan düzeye uygun ulusal ve evrensel boyuttaki eserleri seslendirme.

politikası, Türk Devriminin İlkeleri: (Cumhuriyetçilik, Halkçılık, Laiklik, Devrimcilik, Devletçilik, Milliyetçilik). Bütünleyici ilkeler.

Yabancı Dil II

(3-0-3)

Bu ders, üniversite öğrencilerinin kendi alanlarında yürüttükleri her türlü akademik faaliyette okuma, konuşma, dinleme ve yazma becerilerini belirli bir etkinlikte kullanabilmelerini sağlayacak biçimde tasarlanmıştır. Bu derste öğrencilerin “Yabancı Dil I” dersinde kazandıkları bilgi ve becerilerin bir üst seviyeye çıkartılması hedeflenmelidir. Bu yapılırken ilgi çekici bağlamlar yaratılmasına, dilin

işlekliliğini artırıcı alıştırmalar yapılmasına, dilin gerçek iletişim becerilerinde kullanılmasına ve bu yolla öğrencilerin dilsel ve iletişimsel yetileri ile yabancı dil yeterliklerinin artırılmasına özen gösterilmelidir.

Eğitim Psikolojisi

(3-0-3)

Eğitim-Psikoloji ilişkisi, eğitim psikolojisinin tanımı ve işlevleri, öğrenme ve gelişim ile ilgili temel kavramlar, gelişim özellikleri (bedensel, bilişsel, duygusal, sosyal ve ahlaki gelişim), öğrenmeyi etkileyen faktörler, öğrenme kuramları, öğrenme kuramlarının öğretim süreçlerine yansımaları, etkili öğrenme, öğrenmeyi etkileyen faktörler (motivasyon, bireysel faktörler, grup dinamiği ve bu faktörlerin sınıf içi öğretim sürecine etkisi).

III. YARIYIL

Müziksel İşitme Okuma Yazma III

(2-2-3)

İkişerli, üçerli ve aksak ölçülerde üç diyez – üç bemollü tonlar ile tampere rast, nihavent, kürdi makamlarında tek sesli ve iki sesli düzeye uygun ezgi okuma, yazma, çözümleme ve yaratma uygulamaları, alterasyon, dominant yedilisi akoru temel ve çevrimleri, çözümleri ve uygulamalı çalışmalar.

Piyano III

(1-0-1)

Temel piyano tekniklerinden legato ve staccato tekniklerine ek olarak portato tekniği, uygun etüt ve eserlerle tekniklerin uygulanması. Dizi ve kadanslarla birlikte, pedal ve arpej çalışmaları. Düzeye uygun etüt ve değişik döneme ait ulusal ve evrensel eserleri çalma. Sonatin formunun tanıtımı, düzeye uygun sonatinleri çalma.

Bireysel Çalgı III

(1-0-1)

Keman: Becerileri pekiştirici çalışmalar, sağ elde karmaşık yay teknikleri ve uygulamalar, dört telde değişik sol el becerilerini içeren çalışmalar ve yeni bir konuma geçiş. Bulunulan konumda değişik parmak düşürme ve çabuklaştırma çalışmalar, dört teli kapsayan karma yay kullanımı uygulamaları, detaşe ve legato

tekniklerini geliştirme, vibratoya ilişkin temel bilgiler, teknik ve müzikal becerileri kapsayan düzeye uygun ulusal ve evrensel boyuttaki eserleri seslendirme.

Viyola: Birinci sınıfa ilişkin kazanılan davranışların denetimi ve korunumu, I. pozisyonda karma yay kullanımları ve tel atlamalı çalışmalar, detaşe ve legato yay tekniklerinin geliştirilmesi, dizi çalışmaları, I. pozisyonda basit çift ses ve dizi - arpej çalışmaları, II. pozisyonda kalıcı ve I-II. pozisyon geçişli çalışmalar, vibratoya ilişkin temel bilgiler, ulusal ve evrensel çoksesli solo veya eşlikli eserleri seslendirme.

Violonsel: Konumda öğrenilen becerileri pekiştirme, sağ elde karmaşık yay tekniklerini uygulama, dört telde değişik sol el becerilerini içeren çalışmalar ve yeni bir konuma geçiş.

çalgılar, türler, başlıca besteciler. Osmanlı dönemi müzik yazmaları, saz ve söz mecmuaları. Türklerin balkanlarda yayılmaları, çeşitli müzik kültürleriyle etkileşimler ve yeni müzik oluşumları, batı ile artan ilişkilerin müzikteki yansımaları, Türkiye'deki ilk batılı müzik unsurları ve kurumları. Cumhuriyet döneminde müzik, Anadolu'da çok kültürlü müzik yapısı, yeni müzik oluşumları.

Bilgisayar I

(2-2-3)

Bilişim teknolojileri, yazılım ve donanım ile ilgili temel kavramlar, genel olarak işletim sistemleri, kelime işlemci programları, elektronik tablolama programları, veri sunumu, eğitimde İnternet kullanımı, bilişim teknolojilerinin sosyal yapı üzerindeki etkileri ve eğitimdeki yeri, bilişim sistemleri güvenliği ve ilgili etik kavramları.

Öğretim İlke ve Yöntemleri

(3-0-3)

Öğretimle ilgili temel kavramlar, öğrenme ve öğretim ilkeleri, öğretimde planlı çalışmanın önemi ve yararları, öğretimin planlanması (ünitelendirilmiş yıllık plan, günlük plan ve etkinlik örnekleri), öğrenme ve öğretim stratejileri, öğretim yöntem ve teknikleri, bunların uygulama ile ilişkisi, öğretim araç ve gereçleri, öğretim

hizmetinin niteliğini artırmada öğretmenin görev ve sorumlulukları, öğretmen yeterlikleri.

IV. YARIYIL

Müziksel İşitme Okuma Yazma IV

(2-2-3)

Tüm ölçülerde, dört ve beş diyez – bemollü tonlar ile tampere hicaz, zirgüleli hicaz, nikriz makamlarında, tek sesli ve iki sesli düzeye uygun ezgi okuma,yazma, çözümleme ve yaratma uygulamaları, dominant yedili akoru ve diğer Dört sesli akorlara ilişkin uygulamaları, süs notaları, modülasyon bilgisi.

Piyano IV

(1-0-1)

Teknik çalışmalar (dizi, kadans ve arpej) sürdürme. Kazanılan teknik davranışları etütlerle pekiştirme. Müzik dönemleri hakkında ayrıntılı bilgi, çalışılan parçaların dönem özellikleri. Barok, Klasik, Romantik ve Çağdaş Dönem (ulusal ve evrensel) eserlerini çalma. Çalışılan eserlerdeki tempoların, eserlerin orijinaline yakın bir tempoda çalınabilmesi için gerekli çalışmalar, bu çalışmalar sırasında metronomla çalışma disiplini kazanma. Aksak ölçülerin tanıtımı ve küçük ölçekli ulusal parçaları çalma.

Bireysel Çalgı IV

(1-0-1)

Keman: Konumda öğrenilen becerileri pekiştirme, öğrenilecek yeni konumda kalıcı ve geçişli çalışmalar, martele ve staccato yay teknikleri. Farklı konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalma, öğrenilen teknikleri yeni konumda uygulama, martele ve staccato yay tekniklerini uygulama, dört teli kapsayan değişik tonlarda dizi çalışmaları, teknik ve müzikal becerileri kapsayan düzeye uygun ulusal ve evrensel boyuttaki eserleri seslendirme.

Viyola: Üçüncü döneme ilişkin kazanılan davranışların denetimi ve korunumu, III. pozisyonda kalıcı ve I-III pozisyon geçişli çalışmalar, martelé ve staccato yay teknikleri, pizzicato çalışmaları, I. pozisyonda akor ve düzeye uygun dizi çalışmaları, ulusal ve evrensel çoksesli solo veya eşlikli eserleri seslendirme.

Viyolonsel: Konumda öğrenilen becerileri pekiştirme, öğrenilecek yeni konumda kalıcı ve geçişli çalışmalar, martele ve staccato yay teknikleri. Farklı konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalma, öğrenilen teknikleri yeni konumda uygulama, martele ve staccato yay teknikleri

üzerinde yapılan temel istatistiksel işlemler, öğrenme çıktılarını değerlendirme, not verme, alanı ile ilgili ölçme aracı geliştirme.

V. YARIYIL

Müziksel İşitme Okuma Yazma V

(2-0-2)

Tüm ölçülerde ve tüm majör – minör tonlar ile tampere segah, hüzzam, saba makamlarında tek sesli ve iki- üç sesli ,düzeye uygun ezgi okuma, yazma, çözümleme ve yaratma uygulamaları; üç sesli, dört sesli, beş sesli (dominant dokuzlu) tonal akorlarla uygulamalar; Orta Çağ modları ile uygulamalar.

Piyano V

(1-0-1)

Dizi, kadans ve arpej çalışmaları, pedal çalışmaları. Parmak, bilek ve önkol staccatolar için örnek çalışmalar, öğrenilen teknik davranışları içeren, değişik kaynaklardan etütler, Barok ve Klasik dönem süslemeleri eserler üzerinde uygulama. Barok Dönem polifonik yapıtlarının (prelüd, suit, envansiyon vb) tanıtımı. Klasik, Romantik ve Çağdaş dönemlerden düzeye uygun eserleri seslendirme. Okul müziği eşlikleri ve başta İstiklal Marşı olmak üzere marş eşlikleri çalışmaları.

Bireysel Çalgı V

(1-0-1)

Keman: Öğrenilen teknik, bilgi ve becerileri bir yeni konumda kalıcı ve geçişli çalışmalarla pekiştirme, yeni bir konumda kalıcı ve geçişli olarak çalma, detaşe, legato, martele ve staccato yay tekniklerini yeni konumda karma olarak uygulama, öğrenilen konumları kapsayan değişik tonlardaki dizileri değişik yay teknikleriyle çalma teknik ve müzikal becerileri kapsayan düzeye uygun ulusal ve evrensel boyuttaki eserleri seslendirme.

Viyola: İkinci sınıfa ilişkin kazanılan davranışların denetimi ve korunumu, I-II-III pozisyon geçişli çalışmalar, martele ve staccato yay tekniklerinin ilgili pozisyonlarda karma olarak kullanımı, düzeye uygun çift ses ve dizi çalışmaları, ulusal ve evrensel çoksesli solo veya eşlikli eserleri seslendirme.

Violonsel: Öğrenilen teknik, bilgi ve becerileri bir yeni konumda kalıcı ve geçişli çalışmalarla pekiştirme. Yeni bir konumda kalıcı ve geçişli olarak çalma, detaşe, legato, martele ve staccato yay tekniklerini yeni konumda karma olarak uygulama, öğrenilen konumları kapsayan değişik tonlardaki dizileri değişik yay teknikleriyle çalma teknik ve müzikal becerileri kapsayan düzeye uygun ulusal ve evrensel boyuttaki eserleri seslendirme.

Kontrbas: Öğrenilen teknik bilgi ve becerileri bir yeni konumda kalıcı ve geçişli çalışmalarla pekiştirme. Yeni bir konumda kalıcı ve geçici olarak çalma, detaşe, legato, martele ve staccato yay tekniklerini yeni konumda karma olarak uygulama, vibratoya ilişkin temel bilgiler, öğrenilen konumları kapsayan değişik tonlardaki dizileri değişik yay teknikleri ile çalma, teknik ve müzikal becerileri kapsayan düzeye uygun ulusal ve evrensel boyuttaki eserleri seslendirme.

Bağlama: Zeybek tavrırlı sol kararlı makamları çalma ve bu tavra ilişkin davranışlarla ilgili çalışmalar.

Flüt: Üçlü dil tekniği, Konçerto formu. Deşifre çalışmaları. Küçük ölçekli parçalar üzerinde ezber çalışmaları. Teknik etütleri ve gamları metronomla değişik hız ve artikülasyonlarla çalma, entonasyon çalışmaları ve yapılan bu çalışmaları eser ve etütler üzerinde uygulama.

Biresysel Çalgı VI

(1-0-1)

Keman: Teknik, bilgi ve becerileri yeni bir konumda kalıcı ve farklı konumlarda geçişli olarak pekiştirme çalışmaları, vibratonun geliştirilmesine yönelik sol el

çalışmaları, spiccato yay tekniğini uygulama, öğrenilen konumları kapsayan değişik tonlardaki dizileri değişik yay teknikleriyle çalma, teknik ve müzikal becerileri kapsayan uygun ulusal ve evrensel eserler.

Viyolonsel: Teknik, bilgi ve becerileri yeni bir konumda kalıcı ve geçişli olarak uygulama. Farklı konumlarda geçişli olarak çalma, vibratonun geliştirilmesine yönelik sol el çalışmaları, spiccato yay tekniği, farklı konumları kapsayan değişik tonlardaki dizileri değişik yay teknikleriyle çalma, teknik ve müzikal becerileri kapsayan uygun ulusal ve evrensel eserler.

Viyola: IV. pozisyonda kalıcı ve I-II-III-IV pozisyon geçişli çalışmalar, spiccato yay tekniği, I-II-III pozisyon geçişli çift ses ve dizi çalışmaları, ulusal ve evrensel çoksesli solo veya eşlikli eserler.

Kontrbas: Teknik, bilgi ve becerileri yeni bir konumda (pus konumunda) kalıcı ve geçişli olarak uygulama. Farklı konumlarda geçişli olarak çalmayı pekiştirici çalışmalar, vibratonun geliştirilmesine yönelik sol el çalışmaları, spiccato yay tekniği, farklı konumları kapsayan değişik tonlardaki dizileri değişik yay teknikleri ile çalma, teknik ve müzikal becerileri kapsayan uygun ulusal ve evrensel eserler.

Bağlama: Azeri tavrında si kararlı makamlar ve bu tavıra ilişkin davranışlar.

Flüt: Türk ritim ve ezgilerini çalma, deşifre çalışmaları, basit makamlarda entonasyon, uygun piyano eşlikli eserlerin analizi ve eserler üzerinde yorum çalışmaları.

Gitar: Apoyando, tirando, arpej, bare, legato (çıkıcı-inici) ve süsleme (çarpma, apogiatür, mordant, grupetto), glisando teknikleri ve bu teknikleri içeren etüt ve eserler; üç oktav tek ses diziler; pizzicato, tremolo, rasquado ve golpe tekniklerini içeren alıştırma ve etütler; Rönesans, Barok, Klasik, Romantik ve Çağdaş dönemlerden eserler.

Ud: Nikriz, Hicazkar, Kürdilihicazkar, Neveser makamlarında küçük etütlerin çalışılması, Türk Müziği repertuarı oluşturma, III. pozisyondaki nota yerleri, III. Pozisyondaki bir eseri yada etütü çalma, IV. Pozisyondaki nota yerlerinin tanıtımı, IV. pozisyondaki bir eseri ya da etütü çalma, III. ve IV. Pozisyonu birlikte kullanarak pozisyon geçişleri, I. II. III. ve IV. Pozisyon geçişleriyle eserlerin müzikal ve temiz çalınması, mordan, grupetto, tekniği, Eviç, Frahnak, Şedaraban, Ferahfeza, Sultaniyegah makamlarının öğretilmesi ve kolaydan zora doğru örnek etüt ve eserleri icra etme. Oynak, Raks Aksağı, ve evfer usullerinin anlatılması ve eser icraları, Ud icrasında çeşitli ekoller (Targan, Bacanos, Tanrıkorur).

Armoni-Kontrpuan-Eşlik IV

(2-0-2)

Modülasyon türleri, yakın ve uzak tonlara modülasyon. Okul şarkılarını eşikleme ve uygun eserlerin armonik analizi. Bire karşı dört ve nakışlı kontrpuan çalışmaları ve kanon yazma.

Koro V

(1-2-2)

Solunumu güçlendirme ve uzun cümlelemelerde soluk denetimi kurmaya yönelik çalışmalar. (birlikte soluk alıp verme, uzun soluklu, kesik kesik, soluk dinamiklerine dayalı alıştırma). Ses soluk- söz bağlantılı alıştırma yoluyla koroda anlaşılır ve bağdaşık konuşma becerisi kazandıran çalışmalar. Temel ve ileri düzeyde toplu ses

eğitimi uygulamaları, Müzik öğretmenliğinin gereklerini göz önünde bulundurarak farklı tür, biçim ve kültürleri kapsayan

VII. YARIYIL

Piyano VII*

(1-0-1)

Paralel üçlü, altılı, onlu diziler ve kadanslarını çalma. Dizi, kadans ve arpej (dominant yedili vb) çalışmaları. Değişik teknikleri içeren uygun etütleri, orijinal tempolarına yakın olarak çalma. Önceki dönemde çalışılmaya başlanan sonatların, diğer bölümlerinin de çalışılarak eseri tamamlama. Çalışılan eserleri değişik edisyonlardan inceleme ve farklı yorumculardan dinleme. Her dönemden bir eser seçilerek oluşturulan repertuarı seslendirme. Okul müziği eşlikleri ve marş eşlikleri ile ilgili çalışmalar.

Bireysel Çalgı VII

(1-0-1)

Keman: Teknik, bilgi ve becerileri yeni bir konumda kalıcı ve geçişli olarak pekiştirici çalışmalar. Yeni bir konumda kalıcı ve geçişli olarak çalma, yay tekniklerini yeni konumda uygulama, öğrenilen konumlara ilişkin dizileri değişik yay teknikleriyle çalma, spiccato yay tekniği, teknik ve müzikal becerileri kapsayan uygun ulusal ve evrensel eserler.

Viola: V. pozisyonda kalıcı ve I-II-III-IV-V pozisyon geçişli çalışmalar, düzeye ilişkin çift ses ve dizi çalışmaları, ulusal ve evrensel çoksesli solo ve eşlikli eserleri seslendirme.

Viyolonsel: Teknik, bilgi ve becerileri yeni bir konumda kalıcı ve geçişli olarak pekiştirici çalışmalar. Yeni bir konumda kalıcı ve geçişli olarak çalma, farklı yay tekniklerini yeni konumda uygulama, öğrenilen konumlara ilişkin dizileri değişik yay teknikleriyle çalma, spiccato yay tekniğini farklı konumlarda uygulama, teknik ve müzikal becerileri kapsayan uygun ulusal ve evrensel eserler.

Kontrbas: Teknik bilgi ve becerilerin yeni bir konumda kalıcı ve geçişli olarak uygulama. Yeni bir konumda kalıcı ve geçişli olarak çalma, yay tekniklerini yeni konumda uygulama, farklı konumlara ilişkin dizileri değişik yay teknikleri ile çalma, spiccato yay tekniğini öğrenilen konumlarda uygulama, teknik ve müzikal becerileri kapsayan uygun ulusal ve evrensel eserler.

Bağlama: Bağlama ve misket düzeni, bağlamanın çoksesli kullanımına yönelik alıştırmalar, etüt ve ezgiler.

Flüt: Teknik bilgi ve becerileri pekiştirici çalışmalar. Çağdaş döneme ait eserlerin tanıtımı, seslendirilmesi ve yorumlanması. Dünya flüt dağarcığından seçilen solo, düet ve trio eserleri inceleme, ortaöğretim programına uygun okul şarkılarını ve İstiklal Marşını çalma. Flüt eserlerinin üzerine transpoze çalışmaları yapma.

Gitar: Apoyando, tirando, arpej, bare, legato (çıkıcı-inici) ve süsleme (çarpma, apogiatür, mordant, grupetto), glisando teknikleri ve bu teknikleri içeren teknik düzey paralelinde etüt ve eserler, üç oktav tek ses diziler, öğrencinin teknik düzeyine uygun pizzicato, tremolo, rasquado ve golpe tekniklerini içeren alıştırmalar ve etütler, Rönesans, Barok, Klasik, Romantik ve Çağdaş dönemlerden eserler, müzikal ve teknik sorunların giderilmesi için etüt ve eserler üzerinde teknik ve müzikal çözümleme etkinlikleri.

Ud: İlköğretim kurumlarına yönelik çocuk şarkılarının icra edilmesi ve dağarcık oluşturma, ud icrasını geliştirici üst düzey teknikleri gerektiren eserlerin icra edilmesi, en çok kullanılan 50 makamda repertuar oluşturma.

Orkestra / Oda Müziği ve Yönetimi

(1-2-2)

Müzik yoluyla anlama, anlatma, dinleme, yaratma gücünü geliştirebilme; Klasik ve folklorik türleriyle Türk müziği ve Batı müziği arasındaki fark ve benzerlikleri ayırt edebilme; Türk müziğinin, Dünya müziği içindeki yeri hakkında fikir ve yorum sahibi olabilme; Orkestra ile ilgili, Çağdaş Türk Müziği ve Evrensel müzik eserlerinden bir dağarcık oluşturabilme; Zamanını verimli kullanabilme; Tek başına

ve grup içinde sorumluluk alabilme; Atatürk'ün çağdaş Türk müziğine ilişkin görüş ve düşüncelerini kavrayabilme. Bütün bu bilgiler çerçevesinde okul müziği dağarcığına yönelik okul orkestrası yönetim bilgilerini edinme.

Bireysel Çalgı ve Öğretimi

(1-0-1)

Keman: 8. ve daha yüksek konumlar, bu konumları kapsayan ileri düzeylerde alıştırma ve etütlerin öğretimi. 2 sesli aralıkların, 3 ve 4 sesli akorların çalınma teknikleri. Pizzikato (ditme) tekniği ve sol elle ditme, flajöle (flütsü, ıslıksı) vb. teknikler. 4 teli kapsayan 3 oktav içerisindeki ileri düzeydeki dizileri değişik yay teknikleriyle çalma. “Keman Öğretim Yöntemlerini” uygulama. Öğrenilen konumları kapsayan okul şarkıları, ulusal ve evrensel ezgiler. Düzeye uygun sonat yada konçertoları vb. yapıtları seslendirme. Okul müzik eğitimi dağarcığında kullanılacak parçaları seçme ve çalma.

Viola: Çalgının sınıf içerisinde ve okul müziğinde kullanılabilirliği, genel sistematik egzersizler, gam ve arpej çalışmaları. Uygun etüt, solo süit ve sonatlar, piyano eşlikli yapıtların yanı sıra okul müziğinde kullanılabilecek piyano eşlikli yapıtlarla ilgili çalışmalar.

Viyolonsel: Push ve 7. pozisyon çalışmaları. Viyolonselde dağarcık geliştirme. Viyolonsel eğitim müziğinde kullanımı. Viyolonsel öğretimine yönelik çalışmalar.

Kontrbas: Tüm tonlarda üç oktav gam ve arpejleri (yedili ve dokuzlu, artmış ve eksilmiş akor arpejleri dahil) çalışma. Çift sesleri çalışma. İlgili pozisyon ve teknikleri içeren etütleri çalışma. J.S.Bach'ın Çello Süitleri'nden, seviyeye uygun, bir bölümü çalma. Seviyeye uygun bir konçertonun tüm bölümlerini çalma.

Flüt: Nefes, nüans, dil hakimiyetini olabilecek en üst düzeye getirme çalışmaları. Demersseman, J.Andersen Op.15, E.Köhler Op.33 Helf I-II metotlarında çalışmalar, 7 diyez, 7 bemol'ün sonuna kadar tüm gamlarla ilgili çalınmalar. J.J.Quantz, A.Vivaldi, W.Gluck, konçertolarından herhangi birinin bir veya iki bölümünü çalma.

Klarinet: Temel teknikleri geliştirmeye dönük çalışmalar. Do Majör, La minör, Fa Majör, Re minör, Sol Majör, Mi minör, La Majör, Si bemol Majör, Re Majör, Si minör, La Majör, Fa diyez minör, Mi bemol Majör, Do minör, La bemol Majör, Fa minör, Re bemol Majör, Si bemol minör, Si Majör, Sol diyez minör, Fa diyez Majör, Re diyez minör, Sol bemol Majör, Mi bemol minör gamlar, A.Uhl 48 Etüden für Klarinette ve P.Jeanjean Etudes Caracteristiques albümlerinden seçilen etütleri seslendirme. C.Saint-Seans Sonate ve R.Schumann Fantasy Pieces op.73'den uygun parçalar çalma.

Gitar: Gitarda çift ses gam çalışmaları ile teknik eksikleri giderme. Bireysel Çalgı Eğitimi (gitar) amaçlarını ve ilkelerini eğitim müziğinde de kullanma, ilgili alıştırtma etüt ve eserlerle eğitsel alanda temel olacak prensipleri kazanma, mevcut repertuarı bireysel gelişmeye bağlı olarak değerlendirme ve zenginleştirme.

Bağlama: Okul Müzik Eğitiminde bağlama öğretimi ve uygun dağıtıcı oluşturma.

EK – 3 : Ana Makamlar

EVRENSEL MÜZİKEVİ MÜZİK DEFTERİ
MAKAMLAR

Cargah

Buselik

Kürdi

Rast

Uşşak

Hüseyini

Neva

Hicaz

Uzzal

Hümayun

Karcıgar

Suzinak

Mahur

Nihavent

Yeğah

Hüseyinşiran

Sevkefzâ

Irak

Neveser

Hüzzam

Saba

Nişabur

Şehnâz

Adı	Koma Değeri	Diyez	Bemol	Rumuz
Koma	1	+	d	F
Bakiye	4	#	b	B
Küçük Müneccip	5	#	b	S
Büyük Müneccip	8	#	b	K
Tanini	9	x	bb	T

ÖZGEÇMİŞ

1981 yılında Eskişehir’ de doğdu. İlk ve orta öğrenimini Eskişehir’ de tamamladı. 1996 yılında Eskişehir Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi’ nin sınavını kazanarak lise öğrenimine başladı ve 1999 yılında mezun oldu. Aynı yıl Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı’ nın sınavını kazandı. Dört yıllık eğitimi süresince ana çalgı viyola derslerini Doç. Dr. Aytekin ALBUZ ile sürdürdü. 2003 yılında aynı bölümden mezun oldu.

2003-2005 yılları arasında TED Batman Koleji İlköğretim Okulunda müzik öğretmeni olarak görev yaptı. 2005 yılında Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı ‘nda yüksek lisans eğitimine başladı.

2006 – 2007 yılları arasında Keçiören Şehit Kubilay İlköğretim Okulu’nda müzik öğretmeni olarak görev yaptı.

2007 yılında Arı Okulları’nda müzik olarak görev yapmaya başladı ve halen bu görevini sürdürmektedir.